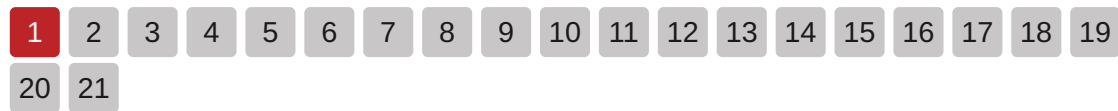


# HAKÉM-HAKÉM



## CHAPTER 1

**O**h ka lheueh Yosua meuninggai donya, umat Israel jitanyong laju ubak TUHAN, "TUHAN, sukée nyang toh nibak kamoe nyoe nyang phon-phon that kamoe jak prang ureuëng Kanaan?"

<sup>2</sup> Geujaweueb lé TUHAN, "Sukée Yehuda. Bak awaknyan ka Ulôn bri keukuasaan keu jijak reubot nanggroe nyan."

<sup>3</sup> Laju jipeugah lé sukée Yehuda ubak sukée Simeon, "Gata tulông kheueh kamoe mangat kamoe jak prang ureuëng Kanaan dan kamoe reubot wilayah nyang ka geupeuteuntée lé TUHAN keu kamoe. Saboh watée teuma kamoepi kamoe tulông gata keu gata reubot wilayah nyang ka geupeuteuntée lé TUHAN keu gata." Lé sababnyan sukée Simeon

<sup>4</sup> dan Yehuda jijak heungkoe laju meusajan-sajan. Dan TUHAN geupeumeunang laju awaknyan ateueh ureuëng Kanaan dan ureuëng Feris. Siploh ribée droe tantra musoh maté di Bezek.

<sup>5</sup> Awaknyan jijak meurumpok laju ngon Adoni-Bezek, raja nanggroe nyan, dan laju jiseurang jih nyan.

<sup>6</sup> Raja nyan laju jiplueng, teuma awaknyan jitiyeub laju dan jidrob laju raja nyan lheuehnyan jikoh nang jaroe raja nyan meunan cit deungon nang gaki jih nyan.

<sup>7</sup> Geupeugah lé Adoni-Bezek, "Yoh masa ilée ka tujuh ploh droe raja nyang ka ulôn koh nang jaroe dan nang gaki jih, laju ulôn peubiyeu teuma awaknyan jimakheun seuéh-seuéh peunajoh nyang rhot nibak ateueh meja ulôn. Jinoenyoe Po teu Allah ka geupeu rhot u ateueh ulôn saban lagée nyang ka ulôn peubuet ateueh awaknyan." Adoni-Bezek nyan laju teuma jiba u Yerusalem, dan disinan kheueh raja nyan meuninggai donya.

<sup>8</sup> Di ureuëng Yehuda nyan laju jijak prang Yerusalem dan jireubot ngon jitot teuma laju banda nyan meunan cit deungon peunduduek banda nyan jipoh maté bube nyang na.

<sup>9</sup> Oh ka seuleusoe disinan awaknyan jijak lom teuma dan jiseurang Kanaan nyang na tinggai di daerah gunong-gunong, dan nibak reuleung-reuleung bukét; meunan cit nyang na tinggai di daerah nyang tho kréng di siblahi seulan,

<sup>10</sup> dan di banda Hebron, na kheueh banda nyang yoh watée ilée teupeunan banda Kiryat-Arba. Disinan ureuëng Yehuda jipeutaloe kawöm Sesai, Ahiman dan Talmai.

<sup>11</sup> Beudôh di Hebron, ureuëng Yehuda nyan laju jijak seureubu banda Debir, nyang nibak watée nyan bandanyan nan jih Kiryat-Sefer.

<sup>12</sup> Na sidroe nibak sukée Yehuda nyan, nyang nan jih Kaleb, ureuëng nyan jipeugah lagéenyoe, "Barang sigasoe hase jireubot Kiryat-Sefer, ureuëng nyan jeuet jimeukawen deungon aneuëk ulôn nyang nan jih Akhsa."

- 13** Otniel, aneuëk nibak adoe si Kaleb nyang nan jih Kenas, laju jijak reubot bandanyan. Teuma Kaleb jibri laju Akhsa aneuëk jihnyan jimeukawen deungon Otniel.
- 14** Bak uroe keureuja teupeukawen awaknyan, Otniel jipaksa Akhsa mangat Akhsa nyan jilakée saboh keubeueng tanoh nibak bapak jihnyan. Teuma jitreun kheueh laju Akhsa di ateueh keuleudée nyang teungoh jigiduek nyan, laju Kaleb jitanyong bak aneuëk jih Akhsa peue nyang jikeuneuk lakée.
- 15** Jijaweueb laju lé Akhsa, "Ulôn keuneuk lakée bak bapak meupaduboh mon ié, sabab tanoh nyang bapak bri keu ulôn nyan teumpat jih na kheueh di daerah nyang leupah that tho hana meu ié." Teuma Kaleb laju jijok keu aneuëk jih nyan mata ié dibagian tunong dan mon mata ié di bagian barôh.
- 16** Keuturonan ayah tuwan Nabi Musa, na kheueh ureuëng-ureuëng Keni, jiseutôt laju ureuëng Yehuda jiteubiet nibak daerah Yerikho, banda keuruma, dan jijak laju u daerah nyang tho hana meu ié meunan cit ngon geureusang di siblahi u seulan Arad di Yehuda. Disinan awaknyan tinggai teutab lamkawan bansa Amalek.
- 17** Óh lheueh nyan meusajan-sajan deungon sukée Simeon, sukée Yehuda nyan laju jijak prang dan jipeutaloe laju bube na nibak bansa Kanaan nyang na tinggai di banda Zefat. Awaknyan laju jikutok banda nyan, óh lheuehnyan jipeuhanco teuma dan laju jirasi nan banda nyan deungon nan Horma.
- 18** TUHAN geutulông ureuëng Yehuda sampoe awaknyan hase jireubot daerah meugunong-gunong. Teuma awaknyan hana hase jireubot Gaza, Askelon atawa Ekron deungon daerah-daerah nyang na di sikeulileng nyan, sabab bansa-bansa nyang na tinggai di daerah sitot binéh panté na bak awaknyan geuritan-geuritan prang nyang teupegét nibak beuso; lé sabab nyan ureuëng Yehuda hana meuhase ji use awaknyan.
- 20** Lagée nyang ka geupeurintah lé Nabi Musa, Hebron geubri keu Kaleb, sabab yoh watée ilée lhée golongan nibak kawöm keuturonan Enak ka geu use lé Kaleb nibak bandanyan.
- 21** Sukée Benyamin hana teuma hase ji use sukée Yebus beujiteubiet nibak banda Yerusalem. Nyang kheueh sabab jih di ureuëng Yebus nyan mantong na tinggai disinan meusapat deungon ureuëng-ureuëng Benyamin.
- 22** Sukée Efraim dan Manasye keuturonan Nabi Yusuf, jijak prang teuma banda Betel, nyang bak watée nyan nan jih banda Lus. Dan TUHAN geutulông awaknyan. Bak watée mata-mata geu kirém u banda nyan,
- 24** awaknyan meurumpok deungon sidroe ureuëng agam nyang teuka di banda. Jipeugah lé awaknyan ubak ureuëng agam nyang meurumpok nyan, "Meunyoé gata tatem tulông kamoe mangat kamoe hase kamoe tamong u dalam banda nyoe, kamoe teuma kamoe peusaneut gata deungon get that-that."
- 25** Teuma di ureuëng agam nyan laju jitunyok ubak awaknyan rot tamong u dalam banda nyan. Lé ureuëng-ureuëng Efraim dan Manasye jitamong laju u dalam bandanyan dan laju teuma jipoh maté bubena peunduduek nyang na tinggai di dalam banda nyan, keucuali ureuëng agam nyan deungon banmandum waréh kawöm jih.
- 26** Gobnyan akhé jih jiminah u daerah ureuëng Het, laju jipeudong teuma saboh banda disinan dan jiboh nan banda nyan Lus. Banda nyan teutab meunan nyang lagée nyan.
- 27** Sukée Manasye hana ji use peunduduek banda Bet-Sean, Taanakh, Dor, Yibleam dan Megido deungon gampông-gampông nyang tô-tô disinan. Lé sababnyan ureuëng Kanaan teutab tinggai disinan.
- 28** Keubit óh lheueh ureuëng Israel meutamah teuga, awaknyan jipaksa ureuëng Kanaan jimeukeureuja keu awaknyan, teuma awaknyan hana cit jiuse ureuëng-ureuëng Kanaan nyan banmandum nibak teumpat nyan.

- <sup>29</sup> Di banda Gezer, sukée Efraim hana ji use ureuëng Kanaan, peunduduek banda nyan. Jadi, ureuëng Kanaan teutab na tinggai disinan meusapat-sapat deungon awaknyan.
- <sup>30</sup> Peunduduek banda Kitron dan Nahalol hana cit jiuse lé sukée Zebulon. Nyang kheueh sabab jih bansa Kanaan teutab mantong tinggai disinan meusapat-sapat deungon awaknyan, teuma ureuëng-ureuëng Kanaan nyan jipaksa meukeureuja keu awaknyan.
- <sup>31</sup> Peunduduek banda Ako, Sidon, Ahlab, Akhzib, Helba, Afek dan Rehob meunan cit hana jiuse lé sukée Asyer.
- <sup>32</sup> Nyang kheueh sabab jih ureuëng Kanaan, peunduduek aseuli nanggroë nyan teutab mantong na tinggai disinan meusapat-sapat deungon ureuëng Asyer.
- <sup>33</sup> Peunduduek banda Bet-Semes dan Bet-Anat pi hana cit ji use lé sukée Naftali. Nyang kheueh sabab jih di ureuëng Kanaan, peunduduek aseuli nanggroë nyan teutab mantong na tinggai disinan meusapat-sapat deungon ureuëng Naftali. Teuma, awaknyan jipaksa meukeureuja keu ureuëng Naftali.
- <sup>34</sup> Bansa Amori teutab mantong na tinggai di Ayalon, Saalbim dan Gunong Heres, sabab sukée Dan jipeusak lé awaknyan u daerah meugunong-gunong, dan hana jipeubiyeu jitreun u daerah pantôn. Teuma bansa Amori nyan sabe jiteugon lé sukée Efraim dan Manasye lom teuma jipaksa meukeureuja keu bandua sukée nyan.
- <sup>36</sup> Di siblah utara Sela, bataih daerah ureuëng-ureuëng Amori teujak laju ubak Sineungoh Akrabim.

## CHAPTER 2

**M**alaikat TUHAN geujak nibak Gilgal u Bokhim dan geupeugah ubak ureuëng-ureuëng Israel, "Ulôn ka Lôn peuteubiet gata di nanggroë Meusé, dan Lôn ba gata u nanggroë nyang ka Ulôn peujanji ubak indatu gata. Dan ka cit Ulôn peugah, 'Teu ikat janji Ulôn deungon gata dan hainyan hana Ulôn peuputôh.

<sup>2</sup> Sabab nyan gata hana jeuet taikat janji peue mantong deungon peunduduek nanggroë nyoe. Miseubah-miseubah awaknyan harôh kheueh gata reuloh.' Teuma gata hana tapeubuet peue nyang ka Ulôn peurintah ubak gata nyan. Teuma nyang gata peubuet nyang meulawan ngon nyang Ulôn peurintah nyan!

<sup>3</sup> Lé sabab nyan, jinoenyoe tadeungoe kheueh Ulôn! Ulôn hana teuma Lôn use ureuëng-ureuëng nanggroë nyoe meunyoe gata tamuprang deungon awaknyan. Awaknyan teuma jeuet keu musoh-musoh gata, dan gata rhoh lam taron, deungon nyan gata taturot teuma taseumah ubak dewa-dewa awaknyan."

<sup>4</sup> Óh ka lheueh malaikat nyan geupeusampoe haba nyan, banmandum bansa Israel jimo ba-e sira jikliek ngon su nyang teuga.

<sup>5</sup> Nyang kheueh sabab jih teupat nyan teuboh nan Bokhim. Laju nibak teupat nyan di ureuëng-ureuëng Israel jipeuseumah keureubeuen keu TUHAN.

<sup>6</sup> Óh ka seuleusoe Yosua geupeuleupah ureuëng-ureuëng Israel nyan jijak, awaknyanpi jibeurangkat laju mangat jijakduek ateueh tanoh nyang ka jeuet keujeumba awaknyan maséng-maséng.

<sup>7</sup> Simantong Yosua udeb, ureuëng Israel mantong jimeungabdi ubak TUHAN. Óh ka lheueh Yosua meuninggai donya pi ureuëng-ureuëng Israel nyan teutab mantong meungabdi ubak TUHAN seumantong awaknyan jipimpén lé ureuëng-ureuëng nyang ka jikalon ngon mata ulée jih banmandum buet nyang ajaéb nyang ka geupeubuet lé TUHAN keu ureuëng Israel.

<sup>8</sup> Yosua aneuëk Nun -- hamba TUHAN nyan -- meuninggai donya nibak umu sireutôh

siploh thon.

<sup>9</sup> Laju gobnyan teupekubu nibak tanoh jrat gobnyan keudroe, na kheueh di Timnat-Serah di daerah meugunong-gunong Efraim di siblah utara Gunong Gaas.

<sup>10</sup> Óh lheueh banmandum angkatan nyan meuninggai cit teuma. Dan angkatan nyang dilikot awaknyan ka hana jituri TUHAN, sabab awaknyan hana jirasa peue nyang ka geupeubuet lé TUHAN keu bansa Israel.

<sup>11</sup> Óh lheueh nyan ureuëng Israel ka meudesya ubak TUHAN. Awaknyan hana le jiseumah TUHAN Po teu Allah indatu awaknyan, nyan kheueh Po teu Allah nyang ka geuba awaknyan geuteubiet nibak nanggroë Meusé. Awaknyan ka jipeuphon seumah Baal dan Asytoret meunan cit deungon dewa-dewa nyang laén nyang jiseumah lé bansa-bansa di sikeulileng awaknyan. Teuma TUHAN laju geubeungéh keu awaknyan dan geupeubiyeu mantong geurombolan laén jijak prang sira jireupah awaknyan. Awaknyan hana meudaya jimeuhadab keu ngon musoh-musoh nyang na silingka awaknyan.

<sup>15</sup> Tieb-tieb watée awaknyan jijak meuprang, TUHAN geulawan awaknyan, lagée nyang ka geupeu ingat ubak awaknyan. Teuma awaknyan jirasa sulet ngon sosah nyang lumpah meupalo.

<sup>16</sup> Hana putôh-putôh TUHAN geukirém keu awaknyan peumimpén nyang meujuang mangat jipeubeubaih awaknyan nibak geurombolan peurampok.

<sup>17</sup> Teuma awaknyan hana jipeuhiro keu peumimpén nyan. Awaknyan ji seumah ubak ilah-ilah laén, dan hana seutia le ubak TUHAN. Awaknyan hana jiseutôt cuntoh teuladan nyang ka geupeubuet lé indatu jih nyang that-that taát ubak mandum peurintah-peurintah TUHAN.

<sup>18</sup> Meunyoe TUHAN ka geubri sidroe peumimpén keu bansa Israel, TUHAN sabe geutulông peumimpén nyan. Dan simantong peumimpén nyan mantong udeb, TUHAN sabe geupeu lheueh awaknyan nibak musoh-musoh jih. TUHAN that-that geugaséh keu awaknyan meunyoe TUHAN geudeungoe awaknyan ji meu rang-rang sabab peudeh jiseksa, ji iénanya meunan cit jitindééh.

<sup>19</sup> Teuma meunyoe peumimpén nyan ka meuninggai donya, bansa nyan meupi-e nyang leubeh brok nibak angkatan sigohlom nyan. Awaknyan jimeungabdi ubak ilah-ilah laén dan jiseumah ilah-ilah nyan. Awaknyan jigisa ubak buet nyang lazem nyang jeuhet dan hana teuma ji ubah buet nyang salah nyan.

<sup>20</sup> Sabab nyan TUHAN get that beungéh keu bansa Israel, dan geupeugah, "Ulôn ka Ulôn peurintah ubak indatu bansa nyoe mangat jimumat ubak janji Ulôn deungon awaknyan. Teuma bansa nyoe ka jipeuputôh talo ngon ikat janji nyan; awaknyan ka ji-iengkeue peue nyang ka Ulôn peurintah.

<sup>21</sup> Jinoenyoe Ulôn hana Lôn tem le use bansa toh mantong meunan cit deungon nyang mantong na di nanggroë nyoe bak watée Yosua meuninggai donya.

<sup>22</sup> Ulôn teuma Ulôn ngui bansa-bansa nyan mangat jijak ujoe bansa Israel, deungon na lagéenyang hase Lôn teupeue peu kheueh umat Israel jitem seutôt peue nyang Ulôn peurintah lagée indatu awaknyan, atawa hana."

<sup>23</sup> Nyang kheueh sabab jih TUHAN hana geubri meunang keu Yosua ateueh bansa-bansa nyan. Seubalek jih TUHAN geupeubiyeu awaknyan tinggai dinanggroë nyan, dan deungon bagaih that geu use awaknyan.

## CHAPTER 3

**M**angat teu ujoe ureuëng-ureuëng Israel nyang hántom na jirasa meuprang di nanggroë Kanaan, TUHAN geupeubiyeu mantong meupadub boh bansa tinggai di nanggroë nyan.

<sup>2</sup> TUHAN geupeubuet lagée nyan na kheueh deungon meukeusut geu peuruno tieb-tieb geuneurasi Israel jimuprang, khusus jih awaknyan nyang hana tom na ji maju ngaza dalam mideuen prang.

<sup>3</sup> Bansa-bansa nyang na mantong tinggai di nanggroë nyan na kheueh: bansa nyang tinggai di dalam banlimong boh banda Filistin, banmandum bansa Kanaan, bansa Sidon, dan bansa Hewi nyang tinggai nibak gunong-gunong Libanon, phon nibak Gunong Baal-Hermon trok u jalan nyang teutuju u Hamat.

<sup>4</sup> Awaknyan na nibak teumpatnyan na kheueh sibagoe batée teu ujo keu bansa Israel. Deungon lagée nyan hase kheueh teuteupeueu peu kheueh bansa Israel nyan jiseutôt peurintah nyang ka geubri lé TUHAN ubak indatu awaknyan meulalu Nabi Musa.

<sup>5</sup> Nyang kheueh sabab jih ureuëng-ureuëng Kanaan, Het, Amori, Feris, Hewi dan Yebus teutab tinggai di nanggroë nyan meusapat-sapat deungon ureuëng Israel.

<sup>6</sup> Laju di umat Israel nyan jimeukawen meujampu deungon bansa-bansa nyang na tinggai disinan, dan meusajan teuma jiseumah dewa-dewa awaknyan.

<sup>7</sup> Umat Israel meudesya ubak TUHAN, Po teu Allah droe jih nyan. Awaknyan tuwoe ubak Gobnyan sampoe awaknyan ji meuiébadat ubak beurala-beurala Baal dan Asyera.

<sup>8</sup> Teuma TUHAN geubeungéh keu umat Israel, dan geupeubiyeu mantong awaknyan jipeutaloe lé Raja Kusyan-Risyataim nibak Mesopotamia. Lapan thon treb jih raja nyan jikuasa awaknyan.

<sup>9</sup> Óh ka lheueh nyan umat Israel jimeuhôi jilakée tulông ubak TUHAN, laju TUHAN geukirém Otniel mangat jijak peubeubaih awaknyan. (Otniel na kheueh aneuëk nibak Kenas, adoe Kaleb.)

<sup>10</sup> TUHAN ka geujok kuasa ubak Otniel sampoe Otniel nyan ka jeuet keupeumimpén umat Israel. Jihnyan jijak meuprang, laju TUHAN geupeumeunang awaknyan u ateueh raja Mesopotamia.

<sup>11</sup> Teuma aman ngon teuntram kheueh nanggroenyan peuet ploh thon treb jih. Óh lheueh nyan Otniel pih meuninggai donya.

<sup>12</sup> Umat Israel ka meudesya lom ubak TUHAN, sampoe TUHAN geupeujeuet Eglon, raja nanggroë Moab, jeuet keuleubeh teuga nibak Israel.

<sup>13</sup> Raja Eglon nyan laju teuma jimeugabong deungon bansa Amon dan Amalek, dan laju jipeutaloe ureuëng Israel, óh lheueh nyan jireubot teuma Yerikho, banda boh kuruma nyan.

<sup>14</sup> Lapan blaih thon treb jih Israel jijajah lé Eglon.

<sup>15</sup> Teuma bak watée umat Israel jiteumawök jilakée tulông ubak TUHAN, Gobnyan laju geukirém Ehud mangat jijak peubeubaih awaknyan. Ehud nyan na kheueh sidroe ureuëng nyang jawie; jih nyan aneuëk Gera nibak sukée Benyamin, dan gobnyan kheueh nyang lazem jih ji-intat keu Raja Eglon upeti nyang harôh teubayeue keu umat Israel.

<sup>16</sup> Bak si uroe Ehud jipeuget saboh peudeueng meumata dua nyang panyang jih rab siteungoh metée. Laju peudeueng nyan jilat nibak keuieng jih nyang teusöm didalam bajée,

<sup>17</sup> óh lheueh nyan jijak laju sira jiba upeti keu jijak jok keu Raja Eglon. Raja Eglon nyan badan jih lumpah teumbon.

<sup>18</sup> Óh ka lheueh jipeuseumah upeti nyan, lé Ehud laju jiyue woe ureuëng-ureuëng nyang seuôn péng méuh nyan.

<sup>19</sup> Teuma Ehud keudroe laju jipiôh óh ka trok nibak batée-batée nyang meu uke nyang to

ngon Gilgal, laju jijak gisa ubak Eglon. Bak watée nyan Eglon mantong di dalam kama nyang leupie lom ngon sijuek di kama tingkat ateueh meuligoe jih nyan. Jipeugah lé Ehud ubak Eglon, "Amphon deulat po nyang mulia! Ulôn na lôn ba haba rahsia keu amphon teungku." Teuma raja nyan geupeugah laju, "Preh ilée," laju raja geupeurintah ubak banmandum hamba geuh nyang na didalam ruweueng nyan mangat jiteubiet laju dan ji tinggai raja ngon Ehud mantong didalam kama nyan. Óh lheueh nyan, Ehud laju jipeurab ubak raja nyang teungoh geuduek, laju jipeugah, "Na haba nibak Po teu Allah keu Teungku amphon!" Ban geudeungoe nyan raja laju geubeudôh.

**21** Bak watée nyan cit teuma Ehud deungon bagaih ban lagée kilat jisuit peudeueng nibak lam sarong nyang meugantung nibak keuieng siblahi uneuen, laju peudeueng nyan jitôb sampoe óh lhôk ubak pruet si raja. Banmandum mata peudeueng nyan trok án ubak go jih jitamong habéh u dalam pruet raja sampoe beusôt trok nibak rhueng dan meunan cit deungon gapah-gapah raja nyan habéh mandum meuhambo uluwa. Dan Ehud óh lheueh jipeubuet lagéenyang jipeubiyeu mantong peudeueng nyan meukeumat nibak pruet raja nyan,

**23** óh lheueh nyan jiteubiet laju uluwa sira jitôb pintoe lom jigunci di luwa,

**24** óh lheueh nyan jijak laju jitinggai teupat nyan. Bak watée hamba raja nyan teuka dan jikalon banmandum pintoe kama teugunci, awaknyan jisangka raja mantong na didalam kama dan teungoh geujak u likot.

**25** Óh ka lheueh jipreh nyang lumpah treb dan raja gohlom cit geubuka pintoe, awaknyan jiteuka bingung laju jicok gunci dan jibuka laju pintoe nyan. Rupari raja jih nyan ka maté teutiek di ateueh aleue.

**26** Teungoh awaknyan mantong meupreh-preh, Ehud ka jiteumé peuplueng droe u Seira meulalu batée-batée meu uke.

**27** Meunan trok u daerah meugunong Efraim, laju jiyueb beureuguih mangat jitawôb ureuëng Israel jeuet jijak meuprang. Di ureuëng Israel nyan teuka laju dan lé Ehud jipimpén laju awaknyan sira jipeutreun nibak daerah meugunong-gunong nyan.

**28** "Seutôt ulôn," kheun Ehud ubak awaknyan, "TUHAN ka geupeutaloe bubena ureuëng Moab, musoh gata nyan keu gata." Teuma dimiyueb pimpénan Ehud nyan, jitreun kheueh laju ureuëng-ureuëng Israel nibak gunong-gunong nyan. Awaknyan laju jireubot teupat jeumeurang ureuëng Moab di Krueng Yordan. Hana meusidroe pi nibak musoh nyan jipeubiyeu jijeumeurang deungon seulamat.

**29** Nibak meu heungkoe lam prang nyan awaknyan jipoh maté na kira-kira 10.000 tantra Moab nyang paleng gét; hana meusidroe pi nyang na seulamat.

**30** Uroe nyan Moab taloe ateueh ureuëng Israel, teuma teuntram kheueh nanggroe nyan lapan ploh thon treb jih.

**31** Peumimpén nyang seulanjut jih nyoe na kheueh Samgar aneuëk Anat. Gobnyan pi jimeujuang dan geupeubeubaih ureuëng Israel. Deungon tungkat meurabée leumô, gobnyan jipoh maté 600 droe Filistin.

## CHAPTER 4

**O**óh ka lheueh Ehud meuninggai donya, bansa Israel ka meudesya lom ubak TUHAN.

**2** Teuma TUHAN geupeubiyeu mantong awaknyan ji peutaloe lé Yabin, raja nanggroe Kanaan nyang teupat duek di banda Hazor. Panglima angkatan prang na kheueh Sisera nyang tinggai di Haroset-Hagoyim.

**3** Yabin na 900 boh geuritan prang nyang teupegét nibak beuso. Dua ploh thon treb jih

jihnyan jijajah ureuëng Israel deungon keujam. Óh lheueh nyan barô kheueh awaknyan jiteumawök ngon jilakée tulông ubak TUHAN.

<sup>4</sup> Bak watée nyan nyang pimpén bansa Israel na kheueh sidroe nabi inong nyang nan geuh Debora, peurumoh Lapidot.

<sup>5</sup> Debora nyan ka jeuet keu lazem nibak gobnyan geuduek-duek di miyueb bak kuruma, lamkawan Rama dan Betel, di daerah meugunong-gunong di Efraim. Dan disinan kheueh ureuëng-ureuëng Israel jiteuka keu jijak lakée naseuhat ubak gobnyan.

<sup>6</sup> Bak siuroe gobnyan geuyue ureuëng laén mangat jijak hôl Barak, aneuëk Abinoam, nibak banda Kedes di daerah Naftali. Laju gobnyan geupeugah ubak Barak, "Nyoe peurintah TUHAN, Allah Israel, keu gata: 'Gata peusapat laju 10.000 droe ureuëng agam nibak sukée Naftali dan sukée Zebulon, dan taba kheueh laju awaknyan u Gunong Tabor.

<sup>7</sup> Teuma Ulôn peujeuet Sisera, panglima angkatan prang Yabin, jijak ubak Krueng Kison deungon tantra jih dan geuritan prang jih keu jijak prang gata. Teuma Ulôn kupeumeunang gata nibak prang nyan.' "

<sup>8</sup> Barak geupeugah teuma ubak Debora, "Meunyoe gata taseutôt, ulôn lôn tem jak sajan. Teuma meunyoe hana, ulôn pi hana teuma lôn tem jak."

<sup>9</sup> Geu seuôt lé Debora, "Gét, ulôn teuma lôn seutôt! Teuma ingat, bukon gata eunteuk nyang meuteumé horeumat. Meulalu sidroe ureuëng inong kheueh TUHAN teuma geupeutaloe Sisera." Lé sabab nyan geubeurangkat kheueh Debora meusigoe-sigoe deungon Barak u Kedes.

<sup>10</sup> Dan Barak laju geukrah sukée Zebulon ngon Naftali u Kedes. Nyang seutôt Barak dan Debora bak watée nyan na 10.000 droe ureuëng.

<sup>11</sup> Bak watée nyan na sidroe ureuëng Heber, jihnyan ureuëng Keni, ka jipeu aséng droe nibak bansa jih. (Bansa Keni na kheueh keuturonan Hobab, parui Nabi Musa.) Heber ka jijak peudong khimah-khimah gobnyan nyang to ngon bak kayée Sala di Zaanaim, hana padubna jiôh nibak Kedes.

<sup>12</sup> Meunan jideungoe lé Sisera bahwa Barak ka geujak u Gunong Tabor,

<sup>13</sup> laju lé gobnyan jipeusapat ban sikureueng reutôh boh geuritan prang nyang teupegut nibak beuso nyan, meusigoe-sigoe deungon banmandum pasokan jihnyan laju jiba awaknyan nibak Haroset-Hagoyim u Krueng Kison.

<sup>14</sup> Lé Debora laju geupeugah hai nyan ubak Barak, "Jak, maju! TUHAN kheueh nyang pimpén gata. Nibak uroe nyoe Gobnyan geupeumeunang gata ateueh Sisera." Dan jitreun kheueh laju Barak nibak ateueh Gunong Tabor meusigoe-sigoe deungon ban siploh ribée droe ureuëng gobnyan,

<sup>15</sup> óh lheuehnyan geujak prang laju Sisera. Dan TUHAN laju geupeukaru deungon geupeutabu beba banmandum pasokan Sisera meunan cit deungon banmandum geuritan prang jihnyan, sampoe Sisera jitreun di ateueh geuritan prang jih nyan, laju jiplueng deungon tapak.

<sup>16</sup> Barak laju geupeucrok geuritan prang dan pasokan musoh nyan trok u Haroset-Hagoyim laju ban banmandum pasokan Sisera nyan geupoh maté; hana meusidroepi nyang geupeubiyeu udeb.

<sup>17</sup> Bak watéenyman Sisera ka jiplueng u khimah Yael, peurumoh Heber, ureuëng Keni nyan. Sabab Raja Yabin nibak Hazor meusahabat deungon kawôm keuluwarga Heber nyan.

<sup>18</sup> Bak watée Sisera teuka, Yael jisambot laju gobnyan dan geupeugah, "Keunoe Teungku, neutamong laju u dalam khimah ulôn; bék neutakot." Dan Sisera jitamong laju u dalam khimah Yael dan Yael pi jitôb laju pintoe khimah nyan deungon ija sinutôb tiengkab mangat hana leumah teungieng.

<sup>19</sup> Geupeugah lé Sisera ubak Yael, "Gata tulông bri keu ulôn bacut ié jieb; ulôn leupah that grah." Teuma Yael laju geubuka baluem kulét, teumpat teukeubah susu, dan laju atranyan geubri ubak Sisera, óh lheueh nyan geutôb lom teuma deungon ija sinutôb tiengkab.

<sup>20</sup> Laju Sisera geupeugah ubak Yael, "Gatajak kheueh laju dan gatadong nibak babah pintoe khimah. Meunyoe na ureuëng teuka dan jitanyong bak gata peu kheueh na ureuëng disinoe, gata peugah laju hana."

<sup>21</sup> Sisera rupa jih lumpah that hék akhé jih gobnyan teugantuek dan laju teungeut deungon teuhanta hana jitée droe. Yael laju jicok saboh palée dan saboh pasak keu khimah, deungon seungab-seungab jipeurab laju ubak Sisera nyang mantong teungeut nyan. Óh lheuehnyan pasak nyang kana bak jaroe jih nyan jipéh laju u dalam ôn punyueng Sisera nyan sampoe beusôt trok ubak tanoh. Meunan kheueh cara Yael jipoh maté Sisera.

<sup>22</sup> Bak watée Barak teuka geujak mita Sisera, Yael laju jisambot Barak sira jipeugah ubak gobnyan, "Jak keunoe, jeuet lôn tunyok ubak droeneueh ureuëng nyang neujak mita nyan." Barak laju geutamong meusigoe deungon Yael, deuh laju geukalon bahwa Sisera nyan ka maté, teutiek di ateueh tanoh deungon pasak khimah mantong na teulabang nibak punyueng jihnyan.

<sup>23</sup> Uroe nyan TUHAN geupeumeunang keu ureuëng Israel ateueh Yabin, raja Kanaan.

<sup>24</sup> Raja nyan maken treb seumaken jiteugon lé ureuëng Israel sampoe akhé jih gobnyan binasa.

## CHAPTER 5

**N**ibak uroenyan jimeu ca-e kheueh Debora dan Barak aneuëk Abinoam. Meunoe kheueh jipeugah:

<sup>2</sup> Pujoe kheueh TUHAN, sabab pahlawan-pahlawan Israel ka meuteukat keu jimeujuang, dan rakyat deungon rila jijak meuprang.

<sup>3</sup> Deungoe kheueh hai bubena raja dan pangeran, ulôn meuca-e keu Po teu Allah Israel, nyan kheueh TUHAN.

<sup>4</sup> Bak watée Droeneueh beurangkat nibak Seir, ya TUHAN ulôn, dan wilayah Edom Droeneueh tinggai, bumoe meugeunta, luengkiek-luengkiek langétpi teubuka, dan awan dilangétpi jipeutreun ujeuen.

<sup>5</sup> Gunong-gunongpi meuguncang di daerah peunguasa Sinai, dikeue TUHAN, Allah Israel.

<sup>6</sup> Di masa Samgar, aneuëk Anat, dan meunan cit bak masa Yael, hana khalipah di nanggroe, hana teuma keulana nibak rot ueh raya.

<sup>7</sup> Banda-banda Israel hana nyang keumiet, sungue ngon seungab sampoe watée droeneueh teuka, Debora; droeneueh teuka na lagée sidroe ma nyang teusayang.

<sup>8</sup> Bak watée Israel phon jiseumah dewa, beukaih kheueh prang di nanggroe awaknyan; lamkawan 40.000 ribée pahlawan bansa, hana meusidroepi nyang na ji beuot sinjata.

<sup>9</sup> Keu mandum panglima Israel nyang jipeutaba droe deungon sukarila, ulôn peusampoe peunghargaan ulôn nyang hana teuhingga. Pujoe kheueh TUHAN!

<sup>10</sup> Hai gata nyang tapasang di ateueh keuleudée putéh, gata nyang duek di ateueh tika peureumadani, dan gata banmandum nyang jak deungon gaki, tapeugah kheueh laju kisah keuhai meunang nyoe!

<sup>11</sup> Toe deungon mon-mon ié meumata na teudeungoe su ureuëng-ureuëng meuca-e, jiba kisah keumeunangan TUHAN sampoe meu ulang-ulang, keuhai meunang Israel, umat

TUHAN. Teuma jimeubaréh kheueh awaknyan jijak laju u pintoe geureubang banda.

**12** Beudôh kheueh hai Debora, dan gata peubeudôh kheueh ca-e ngon meunyanyoe. Beudôh kheueh teuma hai Barak, gata iréng kheueh ureuëng nyang teuhuköm!

**13** Keusaria nyang na tinggai leubeh jijak meurumpok ubak peumimpén jih, awaknyan teuka, dan ka siab keu jimeujuang keu droe Geuhnyan.

**14** Awaknyan geujak nibak Efraim u pantôn, jiseutôt pasokan Benyamin nyang meubaréh dikeue awaknyan. Nibak Makhir teuka bubena panglima, dan nibak Zebulon jibeudôh teuma dumna peuwira.

**15** Bubena ureuëng patot Isakhar teuka meusajan ngon Debora, nyoe, Isakhar teuka, dan Barak pi jiseutôt sajan; awaknyan jiseutôt awaknyan jijak treun u pantôn. Teuma sukée Ruben hana hase jipeu teuntée sikeub sabab lamkawan awaknyan hana meuteumé haba sipakat.

**16** Pakon awaknyan tinggai lamkawan bubiri-bubiri? Peu kheueh mangat jideungoe ureuëng meurabe jimehôi beulatang peulara jih? Beutôi sukée Ruben hana hase jipeuteuntée sikeub sabab lamkawan awaknyan hana meuteumé haba sipakat.

**17** Teungoh Zebulon dan Naftali geumeujuang udeb maté di mideuen prang, sukée Dan ka teuduek di ateueh kapai, dan sukée Gad teutab teuma di siblahi u timu Yordan, teuma disukée Asyer teunang-teunang mantong hana jiteum minah nibak teupat awaknyan disitot binéh panté.

**19** Di Taanakh, teupat nyang rab ngon krueng di Megido, raja-raja jimuprang, raja-raja Kanaan jimeujuang, teuma pirak hana nyang jiba sajan sibagoe atra rampasan.

**20** Meunan cit bintang-bintang meusajan meujuang jilawan Sisera, nibak teupat bintang nyan jijak-jak di angkasa.

**21** Lé Krueng Kison rayeuk bohbah jipeuhanyot musoh. Maju, maju kheueh deungon peukasa, hai jiwa ulôn!

**22** Deungon maju teudeungoe kheueh tapak-tapak langkah guda nyang jiparôh lé nyang giduek di ateueh rhueng jih nyan.

**23** "Kutok kheueh Meros, dan nyang keumiet nyan," geupeugah lé Malaikat TUHAN "sabab awaknyan hana trok jibri bantuan sibagoe pahlawan nyang meujuang keu TUHAN."

**24** Meu untông kheueh Yael, peurumoh Heber ureuëng Keni; nibak banmandum nyang keumiet khimah, gobnyan kheueh nyang paleng teuhoreumat.

**25** Sisera jilakée ié, teuma jihnyan teubri susu keu gobnyan, teupeu seumah ukeue ié susu nyang ka teuro di dalam cangkie nyang patot keu raja-raja.

**26** Deungon pasak dan palée bak jaroe geuhnyan lé Yael geuseukok nibak ulée Sisera sampoe meuhambo aso ulée.

**27** Bak gaki Yael jih nyan reubah hana le meunyawöng teutiek bak tanoh sampoe trok ajai.

**28** Nibak ruweueng-ruweueng teungkab mak Sisera jingieng sira geupeugah, "Pakon geuritan awaknyan hana trok jiwoe, pakon teuma hana teudeungoe su tapak guda?"

**29** Nyang paleng áréh dumna dendayang jih nyan jijaweueb laju nyang ka jiteumé keudroe didalam até jih nyan:

**30** "Awaknyan teungoh jipeuweuek ngon jibagi hareuta nyang jireupah, keu tieb-tieb tantra sidroe atawa dua droe aneuëk inong dara. Keu Sisera, bahan bajée nyang paleng meuhái yuem, keu ratu, ija seuleundang nyang ka teusulam ngon beuneueng meubagoe curak wareuna."

**31** Seumoga dumna musoh-musoh Droeneueh, ya TUHAN, maté ngon tiwaih lagée

Sisera, teuma banmandum sahabat Droeneueh mandum meujaya bak lagée surya di langét raya! Óh lheueh nyan, teuntram ngon aman kheueh nanggroe nyan sampoe peuet ploh thon treb jih teuma.

## CHAPTER 6

**L**om sigoe teuk ureuëng Israel meudesya ubak TUHAN, akhé jih Gobnyan geupeubiyeu mantong bansa Midian jikuasa awaknyan na tujoh thon treb jih.

<sup>2</sup> Ureuëng Israel lumpah that teumakot keu ureuëng Midian, sampoe awaknyan na nyang jijak musöm u dalam guha-guha dan di teupat-teupat laén nyang awaknyan anggab aman nibak gunong-gunong.

<sup>3</sup> Lom teuma tieb-tieb watée bak watée ureuëng tani Israel jijak pula sinaman, bak watée nyan kheueh teuma teuka ureuëng Midian meusajan-sajan ngon ureuëng Amalek dan ureuëng-ureuëng laén nibak padang pasi jijak prang Israel.

<sup>4</sup> Awaknyan jipeudong khimah didalam daerah ureuëng Israel dan bubena seunaman ureuëng Israel nyan sampoe u daerah sikeulileng Gaza di siblah u seulitan. Meunan cit deungon beulatang peulara lagée bubiri, leumô dan keuleudée umat Israel nyan ka habéh jipeuplueng banmandum. Hana meusapeue nyang na awaknyan tinggai sampoe keu umat Israel hanale peunajoh meubacut pi teuma.

<sup>5</sup> Ureuëng-ureuëng nyan jijak ngon cara meuroun-roun deungon beulatang peulara dan khimah awaknyan dalam jeumeulah nyang lumpah raya. Awaknyan dan unta-unta lumpah that jai keu hase teu itong. Awaknyan jiteuka keu jijak peurusak nanggroe nyan,

<sup>6</sup> dan umat Israel nyan hana hase jipeubuet sapeue u ateueh awaknyan.

<sup>7</sup> Óh lheueh nyan umat Israel laju jitawök ngon sira jimeulakée ubak TUHAN mangat TUHAN geutulông awaknyan geujak lawan ureuëng Midian.

<sup>8</sup> Lé TUHAN geu kirém teuma sidroe nabi keu awaknyan. Nabi nyan geupeugah, "Meunoe kheueh feureuman TUHAN, Po teu Allah Israel: 'Gata ka Ulôn peubeubaih nibak jipeubudak di nanggroe Meusé.

<sup>9</sup> Gata ka Ulôn peuseulamat nibak ureuëng Meusé dan nibak ureuëng-ureuëng nanggroe nyoe nyang jijak prang gata. Awaknyan ka Ulôn use nibak nanggroe nyoe bak watée gata tajak prang awaknyan, laju Ulôn bri tanoh awaknyan keu gata.

<sup>10</sup> Ka lheueh Ulôn peugah ubak gata bahwa Ulôn nyoe kheueh TUHAN Po teu Allah gata, dan bahwa gata hana jeuet taseumah ubak dewa-dewa bansa Amori nyang nibak nanggroe jih gata tinggai nibak saat nyoe. Teuma gata hana taseutôt ubak peue nyang ka Ulôn peurintah nyan.' "

<sup>11</sup> Bak si uroe malaikat TUHAN geujak ubak Ofra, laju geuduek dimiyueb bak sala, atra Yoas, Yoas nyan na kheueh sidroe nibak golongan kawöm Abiezer. Aneuëk jih nyan nan jih Gideon, sidroe ureuëng tukang prah gandom nibak teupat teuprah ié anggô. Gobnyan geupeubuet nyan deungon teumusöm-musöm mangat hana jingieng lé ureuëng Midian.

<sup>12</sup> Malaikat TUHAN laju geupeuleumah droe ubak gobnyan sira geupeugah, "Hai, peumuda nyang peukasa! TUHAN na meusajan deungon gata!"

<sup>13</sup> Ji seuôt lé Gideon, "Meuáh, teungku! Meunyo beutôi TUHAN na meusajan deungon kamoe, pakon banmandum hai nyoe jiteuka u ateueh kamoe? Dipat kheueh banmandum buet nyang ajaéb nyang ka geupeubuet lé TUHAN yoh masa ilée nyang ka lheueh geupeugah lé indatu kamoe keuhai pakriban TUHAN geupeuteubiet awaknyan nibak nanggroe Meusé? Jinoenyoe TUHAN ka geutinggai kamoe dan geupeubiyeu kamoe

jikuasa lé ureuëng-ureuëng Midian."

**14** Óh ka lheueh nyan TUHAN geubri teuma peurintah lagéenyoe ubak Gideon, "Deungon sigala teunaga gata tajak peuleuh kheueh ureuëng Israel nibak keukuasaan ureuëng Midian. Ulôn kheueh nyang kirém gata."

**15** Geujaweueb lé Gideon, "Pakon jeuet ulôn, ya TUHAN? Panena mungken ulôn peuleuh umat Israel nibak keukuasaan ureuëng Midian. Didalam sukée Manasye, kawôm ulôn kheueh nyang paleng leumoh. Dan didalam sukée ulôn, ulôn kheueh ureuëng nyang paleng hana meuguna."

**16** "Pasti gata hase!" kheun TUHAN, "sabab Ulôn kheueh nyang tulông gata. Ureuëng-ureuëng Midian teuma hase gata peuhanco deungon mudah, siulah-ulah nyang gata peukeunyan sidroe ureuëng mantong."

**17** Geujaweueb lé Gideon, "Meunyo ulôn nyoe beutôi-beutôi geugalak lé TUHAN, cuba kheueh neubri saboh tanda bahwa keubiet TUHAN kheueh nyang bri peurintah nyan ateueh ulôn.

**18** Ulôn lakée beuneutem kheueh TUHAN neupreh ilée disinoe sampoe ulôn seuleusoe ulôn bri peunajoh keu TUHAN." "Get kheueh," jaweueb TUHAN, "Ulôn teuma Lôn preh sampoe gata tagisa."

**19** Teuma jijak woe kheueh laju Gideon u rumoh gobnyan, óh trok u rumoh geusie laju saboh kaméng muda dan geutaguen laju sampoe masak, óh lheueh nyan geucok teuma siploh kilo gram teupông, teupông nyan geupeugét laju keuruti nyang hana meurago. Óh lheuehnyan uengkot sie nyan geukeubah laju dalam raga, dan kuwah jih dalam beulangong, banmandum nyan geuba dan geu peuseumah laju ubak malaikat TUHAN nyang teungoh geu preh di miyueb bak sala nyan.

**20** Malaikat TUHAN nyan geupeugah, "Gata keubah kheueh laju uengkot cit dan ruti nyan di ateueh batée nyoe dan taro kheueh laju kuwah uengkot cit nyan u ateueh nyan." Gideon geupeubuet laju peue nyang ka geupeurintah nyan keu gobnyan.

**21** Óh lheuehnyan malaikat TUHAN nyan geu sunyueng laju jaroe gobnyan laju deungon ujong kayée nyang teungoh geumat nyan geu cukéh laju uengkot sie dan ruti nyan. Batée nyan hu laju habéh kheueh tutong jipajoh lé apui uengkot sie dan ruti nyan. Óh lheueh nyan malaikat nyan pi gadôh.

**22** Gideon sada bahwa nyang teuka ubak gobnyan na kheueh malaikat TUHAN keudroe. Dan deungon teumakot that-that meunan cit yo geupeugah kheueh laju lé Gideon nyan, "Ceulaka kheueh ulôn, ya TUHAN Nyang Maha Agong! Sabab ulôn ka meuhadab keue deungon malaikat Droeneueh!"

**23** Teuma TUHAN geupeugah ubak gobnyan, "Teunang kheueh, bék teumakot. Gata hana teuma maté."

**24** Lé Gideon laju jipeuget saboh miseubah disinan, dan geuboh nan miseubah nyan "TUHAN Punca Seujahtra". Miseubah nyan sampoe án jinoe mantong na di Ofra, nibak banda ureuëng Abiezer.

**25** Bak malam nyan TUHAN geubri peurintah lagée nyoe ubak Gideon, "Gatajak cok kheueh laju leumô agam atra bapak gata, leumô nyang gata coknyan nyang paleng jroh nyang mantong meu-umu tujuh thon. Gata reuloh kheueh laju miseubah nyang jipeugét lé bapak gata keu Baal, gata peureubah laju taméh nyang meulambang Dewi Asyera nyang na disiblahi miseubah nyan.

**26** Di ateueh sinumpok miseubah nyang ka reuloh nyan tapeudong kheueh laju saboh miseubah nyang ka teureuncana deungon gét lom teuatoe. Óh lheuehnyan ban saboh leumô agam nyan, gatatot sibagoe keureubeuen keu TUHAN. Gata cok kheueh taméh lambang Dewi Asyera nyang ka gata peureubah nyan keu kayée apui jih."

- 27** Teuma Gideon geupiléh laju siploh droe namiet dan geujak laju geupeubuet peue nyang ka geueurintah lé TUHAN nyan ubak gobnyan. Teuma lé sabab geuhnyan teumakot that-that ubak keuluwarga gobnyan dan keu ureuëng-ureuëng nyang na di gampông nyan, teuma geuhnyan hana geujeuet geupeubuet peurintah nyan meunyoe mantong uroe. Lé sababnyan atra nyan geupeubuet óh watée malam teuka.
- 28** Óh beungoh singoh peunduduek banda nyan ka jibeudôh nibak teupat éh, laju awaknyan jikalon miseubah keu Baal dan lambang keu Dewi Asyera ka reubah. Meunan awaknyan jikalon bahwa nibak teupat nyan ka na teudong dan ka teuma lheueh teutot saboh leumô agam sibagoe keureubeuen.
- 29** Teuma awaknyanpi teuhireuen-hireuen dan jiteumanyong teuma sabe keudroe-droe jih, "Soe kheueh poe buet nyoe?" Óh ka lheueh jiseulidek, bahwa Gideon aneuëk Yoas kheueh nyang peubuet nyan.
- 30** Laju jipeugah lé awaknyan ubak Yoas, "Aneuëk droeneueh ka jireuloh miseubah Baal dan jipeureubah teuma taméh peulambang Dewi Asyera nyang na di siblahi miseubah nyan. Gataba kheueh laju aneuëk droeneueh nyan tapeuteubiet kheueh laju keunoe. Jihnyan harôh maté!"
- 31** Yoas geujaweueb laju ubak banmandum nyang lawan geuh nyan, "Peu kheueh gata nyoe banmandum gata dong ubak Baal dan ta keuneuk bila hai nyan? Soe nyang dong blah jihnyan, ureuëng nyan teuma teupoh maté nibak uroe nyoe cit! Meunyoe Baal keubiet Po teu Allah, bah kheueh jih nyan keudroe nyang bila droe jih, sabab nyang jireuloh nyan na kheueh miseubah jih keudroe."
- 32** Sabab Yoas geupeugah, "Bah kheueh Baal keudroe jilawan Gideon, sabab jihnyan ka jireuloh keudroe miseubah jih nyan." Dan phon saát nyan ureuëng jiboh nan Gideon deungon nan "Yerubaal".
- 33** Bak watée nyan banmandum ureuëng Midian, Amalek dan sukée-sukée bansa nyang laén di padang pasi siblahi u timu Yordan ka meusapat. Awaknyan laju jijeumeurang Krueng Yordan, dan jipeudong laju khimah di Pantôn Yizreel.
- 34** Teuma Gideon ka geukuasa lé Roh TUHAN, sampoe gobnyan laju geuyueb beureuguih keu geutawök bubena ureuëng-ureuëng kawôm Abiezer mangat teuka jijak meusaho deungon geuh nyan.
- 35** Gobnyan geukirém cit utosan ubak sukée Asyer, Zebulon, Naftali dan sukée Manasye -- bah nyang na blaih u timu meunan cit nyang blaih u barat Krueng Yordan, keu teulakée mangat awaknyan jimeusaboh ngon gobnyan. Dan awaknyan mandum keu jijak meusaboh ngon Gideon.
- 36** Laju Gideon geupeugah ubak Po teu Allah, "TUHAN, Droeneueh ka neupeugah bahwa Droeneueh keuneuk neupeuguna ulôn keu teupeubeubaih umat Israel.
- 37** Meunyoe biet lagéenyan, teuma di ateueh tanoh nyoe, bak teupat kamoe nyang ka lazem kamoe lo aneuk gandom nibak mu jih ka ulôn keubah gunteng bulée bubiri. Meunyoe singoh nyang jipeubasah lé ié mbon bulée bubiri nyoe mantong, dan tanoh jih hana basah, dan nyan kheueh sibagoe bukeuti Droeneueh keuneuk peuguna ulôn keu lôn peubeubaih umat Israel."
- 38** Dan jeuet kheueh lagée nyan: Watée Gideon geubeudôh oh singoh beungoh nyan dan laju geuceupat bulée bubiri nyan, laju geuteumé ié mbon na saboh cangkie.
- 39** Laju gobnyan geupeugah ubak Po teu Allah, "TUHAN, bék kheueh Droeneueh beungéh meunyoe ulôn meututoe lom. Neupeu idhin kheueh lôn peuna lom saboh teuk nyang lôn ujoé ngon gunteng bulée bubiri nyoe. Teuma goenyoe bah kheueh bulée bubiri nyoe teutab tho, hana basah, dan tanoh jih nyang basah."

<sup>40</sup> Malam nyan Po teu Allah geupeupeunoh peue nyang jilakée lé Gideon nyan, dan óh singoh beungoh nyan bulée bubiri nyan teutab tho, teuma tanoh jih ka basah lé sabab keunong ié mbon.

## CHAPTER 7

**B**ak siuroe Gideon deungon banmandum aneuëk buah gobnyan geubeudôh nibak teupat éh ban beungoh that. Awaknyan jijak laju peudong khimah nibak mata ié Harod. Teupat khimah-khimah ureuëng Midian nyang na disiblahi utara nibak awaknyan, nibak pantôn nyang tô ngon bukét More.

<sup>2</sup> TUHAN meufeureuman ubak Gideon, "Aneuëk buah gata lumpah that jai. Ulôn hana Lôn peumeunang u ateuh awaknyan ureuëng Midian, sabab singoh awaknyan jipike awaknyan meunang lé sabab teunaga jih keudroe, nyang kheueh awaknyan hana jipujoe Ulôn.

<sup>3</sup> Lé sababnyan, gata peumaklum kheueh ubak aneuëk buah gata, 'Soe nyang meurasa teumakot, harôh bubagaih jitinggai Gunong Gilead nyoe dan jakwoe laju u rumoh droe maséng-maséng.' " Teuma na 22.000 droe nyang jijak woe; dan nyang tinggai 10.000 droe mantong.

<sup>4</sup> Laju TUHAN meufeureuman lom ubak Gideon, "Aneuëk buah gata nyan mantong ramé that nyan. Gata ba kheueh awaknyan u binéh krueng. Nibak teupat nyan eunteuk Ulôn sareng awaknyan keu gata. Meunyoe Ulôn peugah ubak gata, 'Ureuëng nyoe jeuet jijak deungon gata,' ureuëng nyan bah jijak. Teuma meunyoe ulôn peugah, 'Ureuëng nyoe hana jeuet jijak deungon gata,' meunan cit ureuëng nyan hana jeuet jiseutôt gata."

<sup>5</sup> Teuma Gideon laju geuba ureuëng-ureuëng nyan u binéh krueng, lé TUHAN geupeugah ubak Gideon, "Ureuëng nyang jilieh ié lagée asée meulieh, nyang lagée nyan harôh gata peumeueng kréeh deungon ureuëng nyang jijéb ié deungon ji meu teuôt."

<sup>6</sup> Teuma na 300 droe ureuëng nyang jilieh ié dalam paleut jaroe jih; teuma banmandum nyang laén jimeu teuôt watée jijéb ié.

<sup>7</sup> Óh lheueh nyan TUHAN geupeugah lom ubak Gideon, "Ban lhée reutôh droe nyang jijéb ié sira jilieh bak paleut jaroe jih nyan, Ulôn teuma Lôn peubeubaih gata dan Ulôn peumeunang gata ateuh ureuëng Midian. Gatayue kheueh nyang laén nyan jijak woe."

<sup>8</sup> Sabab nyan Gideon geuyue woe laju ureuëng Israel nyang laén nyan mangat jijak woe keucuali nyang lhée reutôh droe nyan nyang tinggai. Banmandum beukai dan beureuguih jijok bak ureuëng nyang geuyue woe nyan. Ureuëng Midian na di Pantôn di miyueb teupat ureuëng Israel jipeudong khimah.

<sup>9</sup> Malam nyan TUHAN meufeureuman lom ubak Gideon, "Beudôh, Gideon! Gata jak prang laju khimah-khimah ureuëng Midian. Ulôn teuma Lôn peumeunang gata ateuh awaknyan.

<sup>10</sup> Teuma meunyoe gata teumakot, gata pakat kheueh si Pura, namiet gata nyan jijak meusajan-sajan ubak khimah-khimah musoh nyan.

<sup>11</sup> Nibak teupat nyan eunteuk gata deungoe peue nyang teungoh jipeugah lé musoh nyan, dan hainyan teuma teupeujeuet gata beurani gata seurang." Lé sababnyan geujak kheueh laju Gideon deungon Pura, ubak panggong khimah-khimah musoh.

<sup>12</sup> Ureuëng Midian, Amalek dan ureuëng-ureuëng nyang laén nibak padang pasi, na meutabu dipat-pat mantong nibak pantôn nyan. Pantôn jih lagée daruet nyang teungoh meukeurumon. Meunan cit deungon unta-unta awaknyan lumpah that jai na lagée anou dibinéh panté.

- 13** Bak watée Gideon ka trok keunan, laju geudeungoe na sidroe ureuëng teungoh jipeugah lumpo jih ubak rakan jih. Ureuëng nyan jipeugah lagée nyoe, "Ulôn meulumpo na saboh umpang ruti meugule-gule jitamong laju udalam khimah-khimah geutanyoe laju jipok ateueh saboh nibak khimah nyoe. Khimah nyan pi reuloh sampoe rata deungon tanoh."
- 14** Rakan ureuëng nyan jijaweueb, "Wah, nyan pasti peudeueng Gideon aneuëk Yoas, ureuëng Israel nyan! Nyan meumakna bahwa Po teu Allah ka geupeumeunang awaknyan ateueh ureuëng Midian dan banmandum angkatan prang geutanyoe!"
- 15** Bak watée Gideon geudeungoe keuhai lumpo ureuëng nyan dan makna jih, gobnyanpi laju geusujut geuseumah Po teu Allah. Óh lheuehnyan geugisa laju ubak khimah-khimah Israel dan geupeugah, "Meusiab-siab kheueh! TUHAN geupeumeunang keu gata ateueh angkatan prang Midian!"
- 16** Lé Gideon geubagi ban lhée reutôh droe aneuëk buah geuhnyan jeuet keu lhée boh reugu. Tieb-tieb sidroe ureuëng geubri saboh beureuguih dan saboh kendi nyang meu aso culot.
- 17** Kheun Gideon ubak awaknyan, "Meunyo ulôn ka trok ubak bataih khimah-khimah ureuëng Midian, gata ngieng kheueh ateueh ulôn beuget-get, dan tapeubuet kheueh peue nyang ulôn peubuet.
- 18** Meunyo ulôn dan reugu ulôn kamoe yueb beureuguih, meunan cit gata harôh neuyueb teuma beureuguih gata. Laju gata harôh teuma gata dumpék deungon su nyang teuga ban sikeulileng khimah-khimah nyan, 'Keu TUHAN dan keu Gideon!' "
- 19** Karab trok teungoh malam, Gideon dan ureuëng-ureuëng gobnyan sampoe laju ubak bataih khimah musoh. Bak watée nyan ureuëng nyang jaga khimah-khimah nyan ban mantong meugantoe ngon ureuëng laén. Lé Gideon dan reugu gobnyan geuyueb beureuguih dan geupeubeukah kendi-kendi awaknyan.
- 20** Ban dua boh reugu nyang laén pih jipeubuet cit nyang lagée nyang ka geupeubuet lé Gideon ngon reugu gobnyan nyan. Laju awaknyan banmandum jibeuôt culot-culot awaknyan deungon jaroe wie, dan jiyueb beureuguih nyang na bak jaroe uneuen awaknyan. Lé awaknyan jidumpék sira jiklik deungon su nyang teuga, "Peudeueng keu TUHAN dan keu Gideon!"
- 21** Awaknyan maséng-maséng teutab jidong nibak teupat ban sikeulileng khimah nyan. Teuma banmandum angkatan prang musoh nyan ngon hana jisangka-sangka laju jiplueng ban saleuem lé sira jiklik ngon jiteumawök.
- 22** Bak watée Gideon dan ureuëng-ureuëng gobnyan teungoh geupeumus beureuguih, TUHAN laju geupeujeuet angkatan prang musoh saléng jiseurang sidroe ngon nyang laén deungon peudeueng. Awaknyan laju jipeuplueng droe u arah Zerera sampoe jiôh jih u Bet-Sita dan banda Abel-Mehola nyang rab ngon Tabat.
- 23** Teuma di sukée Naftali, Asyer, dan sukée Manasye bah kheueh nyang di siblaih u timu meunan cit nyang siblaih u barat Krueng Yordan jitawök cit teuma. Lé awaknyan jijak tiyeub tantra Midian.
- 24** Meunan cit u banmandum daerah Efraim, Gideon teukirém haba teumawök nyoe, "Jak tatreun tajak prang ureuëng Midian. Gata peuteuen kheueh Krueng Yordan dan banmandum aneuk krueng sampoe jiôh u Bet-Bara. Bék tapeubiyeu ureuëng Midian jijeumeurang nibak teupat nyan." Teuma bubena ureuëng-ureuëng Efraim pi jikraih banmandum, laju awaknyan jijak peuteuen Krueng Yordan dan banmandum aneuk krueng sampoe jiôh jih u Bet-Bara.
- 25** Dua droe tukoh bansa Midian, nyan kheueh Oreb dan Zeeb jidrob lé awaknyan. Oreb

jipoh maté nibak Batée Oreb dan Zeeb jipoh maté di teupnat teupraih ié boh anggô Zeeb. Ureuëng-ureuëng Efraim nyan hana jipiôh jitiyeub laju ureuëng Midian, laju jiba ulée Oreb dan Zeeb ubak Gideon di meurandeh Krueng Yordan siblah u timu.

## CHAPTER 8

**U**reuëng Efraim jipeugah ubak Gideon, "Pakon kamoe nyoe hana neupakat bak watée droeneueh neubeurangkat neujak prang ureuëng Midian? Peu kheueh sabab jih kamoe nyoe neupeusaneut lagée nyan bagoe?" Meunan kheueh awaknyan jimeu kroéb-kroéb ubak Gideon.

<sup>2</sup> Teuma Gideon geujaweueb, "Peue nyang ulôn peubuet hana kheueh meumakna meunyoë ulôn peubandeng deungon peue nyang ka awaknyoe peubuet. Bahpi nyang gata peubuet nyan cit bacut sagai, teuma nyang bacut nyan jiôh leubeh meuyuem nibak banmandum nyang ka jipeubuet lé banmandum pasokan ulôn.

<sup>3</sup> Gata kheueh nyang ka meuteumé kuasa nibak Po teu Allah sampoe meuhase teupoh maté Oreb dan Zeeb, ban dua tukoh Midian nyan! Teubandeng deungon nyan, peu kheueh jasa ulôn?" Óh ka lheueh Gideon geupeugah lagée nyan, awaknyan hana beungéh le.

<sup>4</sup> Bak watée nyan Gideon deungon ban lhée reutôh aneuëk buah gobnyan trok laju u meurandeh Krueng Yordan. Awaknyan ka hék that-that teuma mantong cit jitiyeub musoh.

<sup>5</sup> Óh lheueh nyan awaknyan trok laju u Sukot. Di sinan Gideon geupeugah ubak peunduduek banda, "Gata tulông kheueh tabri keu aneuëk buah ulôn biôk peunajoh. Awaknyan ka hék that-that seudangkan kamoe mantong kamoe tiyeub Zebah dan Salmuna, raja-raja Midian nyan."

<sup>6</sup> Teuma peumimpén-peumimpén di Sukot nyan jijaweueb, "Ah, gata nyoe gohlom tadrob Zebah dan Salmuna, gata ka talakée peunajoh! Keupeue guna jih aneuëk buah gata nyan teubri peunajoh?"

<sup>7</sup> Teuma geupeugah lé Gideon, "Meunyoë meunan bah kheueh! Eunteuk meunyoë TUHAN ka geubri meunang keu ulôn ateueh Zebah dan Salmuna, gata ulôn sunuet deungon kayée meuduro nibak padang pasi!"

<sup>8</sup> Óh lheuehnyan Gideon geujak lom meuneujak geuhnyan dan trok laju u Pnuel. Meunan cit disinan gobnyan geulakée peunajoh keu aneuëk buah geuh. Teuma geujaweueb lé ureuëng Pnuel saban cit lagée nyang ka jijaweueb lé ureuëng di Sukot.

<sup>9</sup> Lé sababnyan Gideon geupeugah ubak awaknyan, "Eunteuk ulôn teuma lôn gisa deungon seulamat. Dan bak watéenyang ulôn teuma lôn peuhanco meunara banda nyoe!"

<sup>10</sup> Bak watéenyang Zebah dan Salmuna deungon banmandum pasokan awaknyan teungoh na di Karkor. Nibak banmandum pasokan ureuëng-ureuëng padang pasi, teuma na kira-kira 15.000 droe mantong nyang na tinggai; 120.000 droe tantra ka habéh tiwaih.

<sup>11</sup> Gideon geujak laju sitot rot bak bataih padang pasi di siblah u timu Nobah dan Yogbeha laju geuseurang musoh ngon cara meudadak.

<sup>12</sup> Zebah dan Salmuna, ban dua droe raja midian nyan laju jiplueng, teuma Gideon jipeuléb awaknyan dan geudrob, sampoe banmandum angkatan prang awaknyan ka jeuet keukaru hana meuteuntée.

<sup>13</sup> Óh lheueh nyan nibak rot ueh teungoh geuwoë bak geujak meuprang nyan, Gideon geucok laju rot nyang meusineungoh meulalu Heres.

<sup>14</sup> Di sinan jidrob teuma sidroe aneuëk muda nibak Sukot, laju gobnyan geutanyong bak ureuëng nyan nan-nan ureuëng malem agama nyang na di Sukot. Teuma ureuëngnyan

laju jituléh nan-nan nyan keu Gideon -- banmandum nan-nan nyan na

77 droe.

15 Óh ka lheueh nyan Gideon laju geujak meurumpok deungon ureuëng patot-patot di banda nyan sira geupeugah, "Pasti gata mantong teuingat bahwa gata ka lheueh tatulak keu gata tulông ulôn, sabab ulôn gohlom ulôn droeb Zebah dan Salmuna, bukon? Gata hana tatem bri peunajoh keu aneuëk buah ulôn; padahai awaknyan teungoh hék that-that nibak watée nyan. Ngieng kheueh keunoe, nyoepat Zebah dan Salmuna."

16 Óh lheueh geupeugah lagéenyan Gideon laju geujakcok duro di padang pasi, laju ngon duronyan geuseunuet bansalam le ateueh ureuëng patot-patot di banda Sukot nyan.

17 Di Pnuel pi geureuloh dan geupeuhanco teuma meunara bandanyan meunan cit geupoh maté bubena ureuëng agam didalam banda nyan.

18 Óh lheuehnyan Gideon laju geutanyong ubak Zebah dan Salmuna, "Pakriban hi jih ureuëng-ureuëng nyang gata poh di Tabor nyan?" Zebah ngon Salmuna nyan laju jijaweueb, "Awaknyan banmandum lagée ruman gata, lagée keuturonan ureuëng bansawan."

19 "Nyan syedara-syedara ulôn -- aneuëk-aneuëk mak ulôn," geupeugah lé Gideon, "Seukira jih gatanyoe hana tapoh maté awaknyan, nyang jikeubit jih ulôn nyoe hana teuma ulôn poh maté gata."

20 Laju geupeugah lé Gideon ubak Yeter, aneuëk tuha gobnyan, "Gata poh maté banmandum awaknyan!" Teuma Yeter mantong muda. Teuma, gobnyan jitakot sampoe jihnyan hana jijeuet suit peudeueng jih lam sarong keu jipoh maté.

21 Jipeugah lé Zebah dan Salmuna bak Gideon, "Keunoe, meunyoe gata ureuëng agam, gatapoh maté kheueh kamoe ngon jaroe gata keudroe!" Teuma Gideon pih laju geupoh awaknyan geucok teuma banmandum piasan nyang na meugantung nibak takue unta Zebah dan Salmuna nyan.

22 Óh lheueh nyan jipeugah kheueh lé umat Israel ubak Gideon, "Droeneueh ka neupeulheueh kamoe nibak keukuasaan ureuëng Midian. Sabab nyan bah kheueh droeneueh jeuet keupeumimpén kamoe -- droeneueh dan keuturonan droeneueh."

23 Geuseuôt lé Gideon, "Han jeuet, ulôn hana hase jeuet keupeumimpén gata; meunan cit deungon aneuëk ulôn hana hase. TUHAN kheueh peumimpén gata."

24 Teuma óh lheueh nyan Gideon geupeugah lom, "Teuma saboh nyang ulôn lakée; anteng-anteng nyang gata reubot nibak musoh, bah kheueh nyan banmandum gata jok ubak ulôn." (Ureuëng Midian lazem jih galak that jingui anteng-anteng nyang teupeuget nibak méuh; saban cit lagée ureuëng laén nyang tinggai di padang pasi.)

25 "Get," jaweueb awaknyan, "Deungon sigala seunang até teuma kamoe bri nyan keu droeneueh." Laju awaknyan jileueng siôn ija, óh lheueh nyan tieb-tieb ureuëng laju jiteuka jijak keubah anteng-anteng nyang jireupah nibak musoh u dalam ija nyang ka teuleueng nyan.

26 Banmandum anteng-anteng méuh nyang jijok ubak Gideon bak watée nyan brat jih rab dua ploh kilogram, gohlom jitamong keunan piasan-piasan, taloe takue, ija ungu nyang jingui lé raja-raja Midian, dan taloe takue nyang na teupeungui nibak takue unta-unta awaknyan.

27 Nibak méuh nyan Gideon laju geupeuget saboh patong beurala, patong nyan geukeubah di gampông gobnyan, na kheueh di gampông Ofra. Banmandum ureuëng Israel jijak keunan keu jijak seumah patong beurala nyan, sampoe awaknyan hanale jipakoe ubak Po teu Allah. Dan hainyan ka jeuet keu taron nibak Gideon dan keuluwarga gobnyan.

28 Ureuëng Midian hana hase le jipeugah sapeue; awaknyan ka jipeutaloe lé ureuëng

Israel. Deungon nyan aman kheueh nanggroe nyan peuet ploh thon treb jih simantong Gideon mantong udeb.

<sup>29</sup> Óh ka lheueh meuprang nyang meukeubôk nyan, Gideon geuwoe laju u gampông droe geuh dan laju tinggai disinan.

<sup>30</sup> Gobnyan na meu aneuëk tujuh ploh droe aneuëk agam, sabab peurumoh gobnyan ramé.

<sup>31</sup> Na cit teuma gundek gobnyan di Sikhem; nibak gundek geuh nyan na teuma geumeu aneuëk sidroe aneuëk agam nyang geuboh nan Abimelekh.

<sup>32</sup> Watée umu gobnyan ka tuha that barô kheueh Gideon aneuëk Yoas nyan meuninggai donya. Gobnyan teupeukubu nibak lampôh jrat Yoas, ureuëng syiek gobnyan. Jrat nyan na jih di Ofra, na kheueh banda kawôm Abiezer.

<sup>33</sup> Óh ka lheueh Gideon meuninggai donya, ureuëng Israel ka hana seutia le ubak Po teu Allah. Awaknyan jiseumah dewa-dewa Baal dan jipeujeuet Baal-Berit keu dewa awaknyan.

<sup>34</sup> Awaknyan hana meuiébadat le ubak Po teu Allah, TUHAN awaknyan, nyang ka peulheueh awaknyan nibak banmandum keukuasaan musoh bansikeulileng awaknyan.

<sup>35</sup> Awaknyan pi hana jibalah budo ateueh keuluwarga Gideon ateueh banmandum jasa Gideon keu umat Israel.

## CHAPTER 9

**B**ak si uroe Abimelekh aneuëk Gideon nyan jijak-jak u banda Sikhem di tempat kawôm keuluwarga mak jih. Di sinan jihnyan jipeugah haba deungon awaknyan, kheun jihnyan,

<sup>2</sup> "Ci gata tanyong ubak banmandum peunduduek nyang na di Sikhem, nyang toh nyang leubeh gét: Geupeurintah lé ban tujuh ploh droe aneuëk Gideon, atawa lé sidroe ureuëng mantong? Gata peu ingat ubak awaknyan bahwa ulôn mantong na hubungan darah deungon awaknyan."

<sup>3</sup> Teuma jijak kheueh laju kawôm keuluwarga nibak mak Abimelekh nyan ubak ureuëng-ureuëng Sikhem dan jipeusampoe laju peusan Abimelekh ubak awaknyan dan di peunduduek Sikhem nyan jicok keuputosan mangat jijak seutôt Abimelekh, sabab meunurot awaknyan jih nyan keubit mantong na hubungan darah deungon awaknyan.

<sup>4</sup> Óh lheueh nyan awaknyan laju jibri keu gobnyan tujuh ploh péng pirak nyang jicok nibak rumoh tempat seumah Baal-Berit. Deungon péng nyan Abimelekh laju jipeu upah saboh kawan ureuëng kureueng aja mangat jijak meugabong deungon gobnyan,

<sup>5</sup> dan óh lheueh nyan jijak u gampông bapak jihnyan di Ofra. Óh trok keudeh laju jijak poh maté ban tujuh ploh droe syedara gobnyan di ateueh saboh batée. Teuma si Yotam, aneuëk tulot Gideon, hana keunong poh sabab jihnyan jimusöm.

<sup>6</sup> Teuma meusapat kheueh banmandum peunduduek Sikhem dan Bet-Milo, laju awaknyan jijak ubak bak kayée sala nyang keuramat di Sikhem. Disinan awaknyan laju jiangkat Abimelekh jeuet keu raja.

<sup>7</sup> Óh ka lheueh Yotam jideungoe hai nyan, laju gobnyan geujak dong ubak pucak Gunong Gerizim, laju geu dumpék sira geutawök ubak awaknyan, "Gata deungoe ulôn, hai ureuëng-ureuëng Sikhem, mangat Po teu Allah geudeungoe teuma gata!

<sup>8</sup> Bak siwatée na peuristiwa jimeusapat kheueh bak-bak kayée keuneuk jipiléh raja keu bak-bak kayée nyan. Teuma jipeugah kheueh lé jihnyan keu bak kayée zaiton, 'Jeuet kheueh raja kamoe.'

<sup>9</sup> Ji jaweueb lé bak zaiton, 'Ah, hana takjan ulôn. Sabab meunyoe ulôn jeuet keu raja

gata, ulôn harôh lôn piôh lôn peuhase minyéuk zaiton nyang that-that teupeureulée keu jingui lé dewa-dewa dan manusia.'

<sup>10</sup> Laju jipeugah teuma lé bak-bak kayée keu bak kayée ara, 'Droeneueh mantong jeuet keu raja kamoe.'

<sup>11</sup> Teuma di bak aranyan jijaweueb teuma lagée nyoe, 'Ulôn han cit ulôn tem, sabab keu jeuet keuraja gata ulôn harôh lôn piôh lôn muboh boh ara nyang maméh-maméh.'

<sup>12</sup> Óh lheuueh nyan, jipeugah teuma lé bak-bak kayée nyang laén keu bak kayée anggô, 'Nah, droeneueh kheueh mantong nyang jeuet keuraja kamoe.'

<sup>13</sup> Teuma dibak anggô nyan pi jijaweueb, 'Éuk kheueh nyoe ulôn lôn piôh lôn peuteubiet boh anggô nyang teupeugalak até dewa-dewa dan manusia, teuma keu jeuet keuraja gata!'

<sup>14</sup> Sababnyan jipeugah kheueh teuma banmandum bak kayée ubak tamah nyang meuduro, 'Droeneueh kheueh mantong hai tamah nyang meuduro jeuet keuraja kamoe.'

<sup>15</sup> Teuma di tamah nyang meuduro nyanpi jijaweueb, 'Meunyoé gatanyoe biet-biet keuneuk peujeuet ulôn nyoe keu raja gata, jak kheueh keuno tamusöm dimiyueb ulôn. Meunyoé gata hana tatem, teuma nibak banmandum cabeueng-cabeueng ulôn nyang meuduro nyoe teuma jiteubiet apui nyang jitot habéh bubena bak aras di Libanon.' "

<sup>16</sup> "Nyan," geupeugah lé Yotam teuma lom, "Peu kheueh deungon gata angkat Abimelekh jeuet keuraja, gatanyoe ka gata meubuet deungon jujo dan ikhlaih? Peu kheueh kalheuueh tapeubuet nyang sipatot jih keu Gideon, bapak ulôn, dan kawöm keuluwarga gobnyan? Peu kheueh ka tabalaih jasa-jasa bapak ulôn

<sup>17</sup> nyang ka geumeujuang keu gatanyoe? Ingat, gobnyan ka geupeusabong nyawöng keu geupeuleupah gata nibak keukuasaan ureuëng Midian.

<sup>18</sup> Teuma jinoenyoe gata ka takianat ubak keuluwarga bapak ulôn. Aneuëk-aneuëk gobnyan ka gata poh maté banmandum -- tujoh ploh droe sigoguih di ateueh saboh batée. Abimelekh nyan na kheueh aneuëk bapak ulôn nibak gundek gobnyan. Teuma gatanyoe ka ta angkat geuhnyan jeuet keuraja Sikhem, lé sabab gobnyan mantong na hubungan darah deungon gata.

<sup>19</sup> Meunyoé buet gatanyan nibak uroenyoe ateueh bapak ulôn dan keuluwarga gobnyan ngon tuloih até gata dan ikhlaih, silakan gata seunang-seunang deungon Abimelekh, dan bah kheueh teuma jihnyan jimeu seunang-seunang deungon gatanyoe.

<sup>20</sup> Teuma meunyoé kon lagée nyan hai jih, seumoga nibak Abimelekh nyan jiteubit kheueh apui nyang hu meukeubok-keubok sampoe tutong ngon hangoh banmandum peududuek Sikhem meunan cit ngon Bet-Milo. Dan seumoga nibak peunduduek Sikhem dan Bet-Milo pi jiteubiet teuma apui nyang tutong habéh tuboh si Abimelekh."

<sup>21</sup> Óh lheuuehnyan Yotam laju jipeuplueng droe dan jiduek laju di Beer, sabab jihnyan teumakot ubak Abimelekh, syedara jihnyan.

<sup>22</sup> Lhéé thon treb jih Abimelekh geumat peurintah u ateueh ureuëng Israel nyan.

<sup>23</sup> Laju teuka meureuka TUHAN sampoe TUHAN ka geupeumusoh Abimelekh deungon peunduduek Sikhem sampoe ureuëng-ureuëng Sikhem nyan jijak lawan Abimelekh.

<sup>24</sup> Hainyoé teujadi mangat teubalaih buet nyang jeuhet nyang ka jipeubuet lé Abimelekh dan ureuëng-ureuëng Sikhem nyang peusuna jihnyan keu jipoh maté bantujoh ploh droe aneuëk-aneuëk Gideon.

<sup>25</sup> Ureuëng-ureuëng Sikhem nyan laju jipeugét pageue peuhalang di ateueh pucak-pucak gunung mangat hase teudrob Abimelekh. Soemantong ureuëng nyang liwat rotnyan laju jireupah ngon jirampok lé ureuëng nyang preh nyan. Teuma hainyoé laju jibri téé ubak Abimelekh.

- <sup>26</sup> Bak watée nyan Gaal aneuëk Ebed ka teuka meusigoe-sigoe deungon syedara-syedara jih keujikeuneuk tinggai di Sikhem; dan di ureuëng-ureuëng pi jipatéh keu jihnyan.
- <sup>27</sup> Awaknyan laju jijakpot boh anggô nyang na di lampôh-lampôh anggô, nibak boh anggô nyang ka jipot nyan lé awaknyan laju jipeugét ié anggô, dan jipeuna khanuri. Awaknyan jimakheun sira jijieb ié anggô nibak teupat jiseumah dewa-dewa droe jih sira jiseurapa ngon jimeu péb-péb u ateueh Abimelekh.
- <sup>28</sup> "Soe geutanyoe nyang sibeuna jih nyoe, sampoe geutanyoe ta taklok ubak Abimelekh?" geupeugah lé Gaal. "Dan jihnyan soe teuma nyang seubeuna jih? Bukon kheueh jih nyan aneuëk Gideon nyang deungon Zebul waki jihnyan ka jeuet keunamiet Hemor, bapak Sikhem, indatu geutanyoe!"
- <sup>29</sup> "Meunyoe ulôn nyang pimpén ureuëng-ureuëng Sikhem nyoe, pasti ka habéh riwayat Abimelekh nyan! Ulôn peugah ubak jihnyan, 'Kah tajoe keunoe! Gata krah beuhabéh tantra gata dan jak tateubiet tamuprang ngon ta adu ngaza!' "
- <sup>30</sup> Zebul, nyang mat kuasa ateueh banda Sikhem, get that beungéh watée jideungoe peue nyang ka jipeugah lé Gaal nyan.
- <sup>31</sup> Lé jihnyan laju jikirém utosan ubak Abimelekh di Aruma mangat jijak peusampoe peusan nyoe, "Gaal aneuëk Ebed meusajan-sajan deungon syedara-syedara jih ka jiteuka u Sikhem dan jipeusuna peunduduek mangat jilawan gata.
- <sup>32</sup> Lé sababnyan, bah kheueh gata dan ureuëng-ureuëng gata tajak musöm u lampôh bak watée malam.
- <sup>33</sup> Singoh beungoh meunyoe mata uroe ka jiteubiet, gata seureubu kheueh laju banda seucara meudadak. Dan meunyoe Gaal dan ureuëng-ureuëng jih jiteubiet jijak lawan gata, nyang kheueh watée jih gata heuntam awaknyan!"
- <sup>34</sup> Teuma Abimelekh ngon aneuëk buah gobnyan laju meugeurak óh watée malam. Awaknyan meutabu laju jeuet keu peuet boh pasokan dan jijak musöm laju ban silingka banda Sikhem.
- <sup>35</sup> Meunan jikalon lé Abimelekh dan ureuëng-ureuëng gobnyan Gaal jiteubiet dan ka jidong di babah pintoe geureubang banda, deungon seureuntak Abimelekh ngon ureuëng gobnyan laju geuteubiet nibak teupat geumusöm.
- <sup>36</sup> Gaal leumah laju jikalon awaknyan, dan bak watéenyany cit jipeugah ubak Zebul, "Ngieng, na déh ureuëng ramé teungoh jitreun keunoe di ateueh pucak gunong!" "Ah, nyan kon ureuëng," jiseuôt lé Zebul, "nyan bubayang nyang leumah di ateueh gunong."
- <sup>37</sup> Laju jipeugah lom lé Gaal, "Beutôi, na ureuëng treun nibak lereng bukét, dan na lom saboh kawan teuk teungoh jijak keunoe nibak arah bak sala nyang keuramat!"
- <sup>38</sup> Jipeugah kheueh lé Zebul ubak Gaal, "Nyan, toh babah gata nyang raya haba nyan? Ilée gata peugah keupeue geutanyoe tatundok ubak Abimelekh nyan? Nyoe kheueh ureuëng-ureuëng nyang gata hina nyan. Jak, gata maju laju bak saátnyoe tajak seurang awaknyan!"
- <sup>39</sup> Dan Gaal nyan jipeuteubiet laju uluwa bubena ureuëng Sikhem dan jijak lawan laju Abimelekh.
- <sup>40</sup> Teuma Abimelekh geuseureubu laju awaknyan sampoe awaknyan habéh jipeuplueng droe. Ureuëng maté ka meulampa sampoe trok ubak babah pintoe geureubang banda.
- <sup>41</sup> Akhé jih Abimelekh geuwoe laju u Aruma, dan laju geutinggai teutab disinan, Zebul geu use laju Gaal meunan cit deungon syedara-syedara jihnyan jipeuteubiet nibak Sikhem, akhé jih awaknyan ka hana jeuet le tinggai nibak teupat nyan.
- <sup>42</sup> Óh singoh beungoh di ureuëng-ureuëng Sikhem laju jitinggai banda, jikeuneuk jak u lampôh dan hainyan jilapor laju ubak Abimelekh.

<sup>43</sup> Di Abimelekh pi laju geupeusapat dumna ureuëng-ureuëng gobnyan, dan geubagi teuma awaknyan jeuet keu lhée boh pasokan, dan awaknyan laju geujak musöm u lampôh-lampôh. Bak watée geukalon peunduduek bandanyan teungoh jijak u lampôh, gobnyan geuteubiet laju nibak teupat musöm dan laju geupoh maté bubena awaknyan.

<sup>44</sup> Teungoh Abimelekh ngon pasokan gobnyan geucang ngon geuseureubu pintoe geureubang banda, ban dua boh pasokan gobnyan nyan laju geutiyeueb ngon geujak seureubu ureuëng-ureuëng nyang teungoh jiplueng u lampôh-lampôh.

<sup>45</sup> Di Abimelekh geumeucang laju si uroe suntok dan laju geuteumé duek nibak banda nyan; peunduduek bandanyan geupoh maté, laju bandanyan geupeuhanco ngon geutabu teuma deungon sira.

<sup>46</sup> Bak watée ureuëng-ureuëng nyang mantong na di dalam kuta Sikhem geudeungoe habanyan, awaknyan jitamong laju u dalam uruek di miyueb kuil El-Berit keu jijak meulindong.

<sup>47</sup> Teuma na ureuëng jijak peugah ubak Abimelekh bahwa bubena ureuëng di kuta Sikhem nyan ka jimeusapat disinan.

<sup>48</sup> Lé sabab nyan, Abimelekh dan ureuëng-ureuëng gobnyan geujak laju u Gunong Zalmon. Di gunong nyan gobnyan geukoh laju cabeueng-cabeueng kayée deungon kapak, laju geugulam cabeueng kayée nyan nibak baho, óh lheueh nyan geupeurintah teuma ubak bubena ureuëng gobnyan mangat jipeubuet lagée nyang ka geupeubuet nyan.

<sup>49</sup> Teuma awaknyanpi maséng-maséng laju jijak koh cabeueng kayée, dan jijak laju dilikot sira jiseutôt Abimelekh. Banmandum cabeueng kayée nyan ka jitamong nibak babah pintoe uruek kuil nyan, dan óh lheuehnyan kayée-kayée nyan laju teutot, seudangkan ureuëng-ureuëng Sikhem nyan mantong na didalam kuil nyan. Lé sabab nyan maté kheueh banmandum peunduduek Sikhem nyan, na kira-kira siribée droe ureuëng agam ngon ureuëng inong.

<sup>50</sup> Óh lheuehnyan Abimelekh geujak teuma u Tebes. Bandanyan geukeupông teuma dan bandanyan pi taklok dan laju geuduek disinan.

<sup>51</sup> Nibak teungoh-teungoh bandanyan na saboh meunara nyang lumpah kukôh dan không. Dan banmandum peunduduek bandanyan laju jiplueng keunan, awaknyan laju jitamong u dalam meunara nyan dan jigunci laju pintoe meunara nyan, dan awaknyan laju jiék u ateueh.

<sup>52</sup> Óh lheuehnyan teuka kheueh Abimelekh deungon meukeusut jijak seurang meunara nyan. Bak watée Abimelekh nyan ka trok nibak babah pintoe meunara nyan dan geukeuneuk tot meunara nyan,

<sup>53</sup> na sidroe ureuëng inong laju jipeurhot sineuk batée u ateueh ulée Abimelekh sampoe bruek ulée Abimelekh nyan reutak.

<sup>54</sup> Bagaih-bagaih Abimelekh geutawök sidroe aneuëk bujang nyang teungoh jigulam seunjata dan geupeugah, "Gata suet kheueh peudeueng gatanyan dalam sarong dan gata tak kheueh ulôn deungon peudeueng gatanyan sampoe án maté; ulôn hana jipeugah lé gob bahwa maté ulôn nyoe jipoh lé sidroe ureuëng inong." Teuma di ureuëng muda nyang mantong bujang pi laju jisuet peudeueng dan deungon peudeueng nyan kheueh jitak u ateueh Abimelekh akhéjih Abimelekh pi maté sikeujab nyan cit teuma.

<sup>55</sup> Bak watée ureuëng-ureuëng Israel jikalon bahwa Abimelekh ka maté, dan awaknyan pi banmandum jijakwoe u rumoh jih maséng-maséng.

<sup>56</sup> Meunan kheueh cara jih Po teu Allah geubalaih u ateueh Abimelekh keuhai buet nyang jeuhet nyang ka jipeubuet ateueh bapak jih keudroe, bak watée jihnyan jipoh maté ban tujoh ploh droe syedara gobnyan.

<sup>57</sup> Dan meunan cit TUHAN geuhuköm teuma u ateueh ureuëng Sikhem sabab keujeuhetan awaknyan. Hainyan paih that lagée nyang ka geupeugah lé Yotam aneuëk Gideon keuhai awaknyan bak watée gobnyan geupeusumpah awaknyan.

## CHAPTER 10

**O**h ka lheueh Abimelekh nyan meuninggai donya, Tola aneuëk Pua ka jeuet keupeumimpén keu jijak peubeubaih ureuëng Israel. Gobnyan na kheueh cucoe Dodo nibak sukée Isakhar. Gobnyan tinggai di Samir nibak daerah meugunong Efraim.

<sup>2</sup> Dua ploh lhée thon treb jih gobnyan jipimpén bansa Israel, oh lheuehnyan gobnyan meuninggai donya laju teupeukubu di Samir.

<sup>3</sup> Oh ka lheueh Tola, dua ploh dua thon treb jih Israel jipimpén teuma lé Yair nyang asai jih nibak Gilead.

<sup>4</sup> Aneuëk gobnyan nyang agam na lhée ploh droe. Bak awaknyan na teuma lhée ploih boh keuleudée nyang ka jeuet teupasang ngon teupeudieng barang di ateueh rhueng jih, meunan cit na teuma lhée ploih boh gampông di daerah Gilead. Gampông-gampông nyan mantong teupeunan deungon nan gampông Yair.

<sup>5</sup> Yair pi meuninggai donya, dan laju teuma teupeukubu di Kamon.

<sup>6</sup> Umat Israel meudesya lom ubak TUHAN. Awaknyan hana jipeuduli le keu TUHAN dan hana teuma jiseumah le Gobnyan. Awaknyan ka jiseumah dewa-dewa Baal dan Asytoret, meunan cit deungon dewa-dewa bansa Siria, Sidon, Moab, Amon dan Filistin.

<sup>7</sup> Sabab buet nyang lagée nyan TUHAN lumpah that beungéh keu bansa Israel, sampoe Gobnyan geupeubiyeu mantong bansa Filistin dan bansa Amon jikuasa awaknyan.

<sup>8</sup> Lapan blah thon treb jih bandua bansa nyan jiteugon banmandum ureuëng Israel nyang na tinggai di Gilead, na kheueh di daerah ureuëng Amori di siblahi u timu Krueng Yordan. Awaknyan jipeusaneut ateueh ureuëng-ureuëng Israel deungon keujam that.

<sup>9</sup> Ureuëng Amon laju jijeumeurang Krueng Jordan keu jijak meuprang ngon sukée Yehuda, Benyamin dan Efraim sampoe umat Israel keubit that meudeurita.

<sup>10</sup> Sabab ka hana ekle jiteuen ázéb seungsara nyang lagéenyan, akhé jih umat Israel nyan laju jimeulakée ngon munajab ubak TUHAN, jikheun, "TUHAN, kamoe ka meudesya ubak Droeneueh, sabab kamoenyoe hanale kamoe pako dan hana kamoe peuduli keu Droeneueh, ya Allah kamoe. Kamoe ka kamoe seumah ubak dewa-dewa Baal."

<sup>11</sup> TUHAN laju geujaweueb, "Yoh watée uroe jéh gata ka jijajah lé bansa Meusé, bansa Amori, bansa Amon, Filistin, Sidon, Amalek dan bansa Maon. Laju nibak watée nyan gata tameulakée ngon meunajab ubak Ulôn, bukon? Ci gata ingat nyan banmandum, peu kheueh Ulôn hana Lôn peuseulamat gata nibak keukuasaan awaknyan?"

<sup>13</sup> Bahpi lagéenyan, teuma gatanyoe mantong cit tapeulikot Ulôn, laju tajak seumah ubak dewa-dewa. Jinoenyoe Ulôn hana Lôntem le Lôn peubeubaih gata.

<sup>14</sup> Tajak kheueh mantong ubak dewa-dewa nyang gata piléh nyan. Gata meulakée kheueh ubak dewa-dewanyan! Bah kheueh awaknyan nyang tulông bak watée gata meuteumé susah nyang lagée teungoh gata rasa bak saátnyoe."

<sup>15</sup> Teuma umat Israel jipeugah ubak TUHAN, "Kamoe ka meudesya, TUHAN. Neupeubuet kheueh u ateueh kamoe peue nyang TUHAN keuheundaki, asai TUHAN neutulông kamoe nibak uroenyoe."

<sup>16</sup> Oh lheuehnyan awaknyan laju jitiek bubena patong beurala, laju jijak seumah Po teu Allah. Teuma Po teu Allah pi got that teuharu até Gobnyan watée geukalon awaknyan dalam apoh apah.

<sup>17</sup> Bak watéenyang tantra Amon ka siab-siab keuneuk jijak meuprang. Awaknyan jipeudong khimah di Gilead. Meunan cit deungon umat Israel ka jimeusapat dan jipeudong khimah di Gilead.

<sup>18</sup> Disinan rakyat dan bubena peumimpén nibak sukée-sukée Israel nyan jiteumanyong sabe keudroe-keudroe peu kheueh na lamkawan awaknyan nyang jijeuet beuôt sinjata jijak lawan bansa Amon. Ureuëng nyan teuma jiangkat jeuet keupeumimpén u ateueh banmandum peunduduek Gilead.

## CHAPTER 11

**Y**efta na kheueh sidroe sipa-i nyang ceubeueh lom beuhe. Jihnyan tinggai di Gilead. Bapak jihnyan nan jih Gilead teuma mak jihnyan na kheueh sidroe inong jeuhet nyang buet jih meumukah.

<sup>2</sup> Bapak jihnyan na cit aneuëk agam nyang laén nibak peurumoh jih nyang sah. Watée aneuëknyan ka rayeuk-rayeuk, awaknyan laju jiuse Yefta nibak rumoh. Kheun awaknyan ubak jihnyan, "Droeneueh hana meuteumé sapeue warésan nibak bapak kamoe, sabab droeneueh aneuëk ureuëng inong nyang laén."

<sup>3</sup> Lé sababnyan Yefta laju meuseuliseh ngon syedara-syedara jihnyan dan laju jijak dan tinggai di daerah Tob. Di teumpatnyan na saboh kawan ureuëng jeuhet nyang buet jih peurusak ureuëng laén jimeugabong laju deungon ureuëng nyan dan laju awaknyan jijak meurampok atra ureuëng laén.

<sup>4</sup> Hana padub na treb óh lheueh nyan ureuëng Israel jiseurang lé ureuëng Amon.

<sup>5</sup> Bak watée hainyan teujadi, dumna ureuëng patot-patot Israel nyang na di Gilead jijak pakat Yefta jitinggai daerah Tob.

<sup>6</sup> Awaknyan jipeugah, "Gata pimpén kheueh kamoenyoe, sabab kamoe keuneuk jak meuprang ngon ureuëng Amon."

<sup>7</sup> Teuma Yefta jijaweueb, "Bukon kheueh awaknyoe keu ulôn ka tabanci hanjeuet le ulôn meugabong deungon gata? Gatanyoe ka neu use ulôn lam rumoh bapak ulôn. Pakon teuma jinoenyoe bak watée gata lam keususahan, gata teuka ubak ulôn?"

<sup>8</sup> Awaknyan jijaweueb, "Kamoenyoe meuteuka mangat gata tatem pimpén banmandum peunduduek Gilead keu teujak prang bansa Amon nibak uroenyoe cit teuma."

<sup>9</sup> Jiseuôt lé Yefta, "Meunyoe gatanyoe tapakat lom ulôn mangat lôn woe u Gilead keu lôn jak meuprang ngon bansa Amon, dan TUHAN geubri meunang ateueh geutanyoe, ulôn kheueh nyang teuma jeuet keupeunguasa u ateueh gata banmandum."

<sup>10</sup> Awaknyan jijaweueb, "Kamoe situju. TUHAN kheueh saksi jih."

<sup>11</sup> Lé sababnyan jibeurangkat kheueh Yefta meusigoe deungon peumimpén Gilead. Óh lheuehnyan peunduduek Gilead laju jiangkat gobnyan jeuet keu peunguasa dan peumimpén. Dan dikeue TUHAN di Mizpa, Yefta laju jipeusampoe peue nyang jilakée ubak peunduduek Gilead.

<sup>12</sup> Óh lheuehnyan Yefta laju jikirém ureuëng jihnyan ubak raja Amon mangat jipeugah lagée nyoe, "Peue keusalahan kamoe sampoe awaknyan jijak prang nanggroe kamoe?"

<sup>13</sup> Lé Raja bansa Amon nyan laju geujaweueb ubak ureuëng nyang teuka sibagoe utosan nyan, "Bak watée umat Israel teuka nibak nanggroe Meusé, awaknyan ka jireupah tanoh kamoe, phon nibak Krueng Arnon trok u Krueng Yabok dan Krueng Yordan. Jinoenyoe tapulang kheueh nyan banmandum keu kamoe seucara damé."

<sup>14</sup> Laju Yefta jikirém lom teuma ureuëng-ureuëng gobnyan keu raja Amon

<sup>15</sup> mangat jijaweueb lagéenyoe, "Umat Israel sagai-sagai hana jireupah tanoh ureuëng

Moab atawa tanoh ureuëng Amon.

**16** Bak watée ureuëng Israel jitinggai nanggroë Meusé, awaknyan jituju ulhok Akaba meulalu padang pasi laju trok u Kades.

**17** Óh lheuehnyan awaknyan jikirém teuma ureuëng laén ubak raja Edom mangat jilakée idhin jijak rot nanggroë ureuëng nyan. Teuma awaknyan hana jibri idhin keuhai nyan. Óh lheuehnyan jilakée teuma hai nyang lagéenyman ubak Moab, meunan cit di Moab nyan hana cit jibri keu awaknyan mangat jeuet jijak rot nanggroë jihnyan. Lé sababnyan kheueh umat Israel tinggai di Kades.

**18** Óh lheuehnyan awaknyan jijak laju lom jisitot langkah awaknyan nyan rot padang pasi, teuma hana teuliwat rot daerah Edom dan Moab, teuma jicok rot meuliengka sampoe trok laju u siblah timu Moab, di meurandeh Krueng Arnon. Awaknyan laju jipeudong khimah disinan, teuma hana jijeumeurang krueng nyan, sabab daerah nyan jitamong u dalam wilayah Moab.

**19** Óh lheuehnyan umat Israel jikirém teuma ureuëng laén ubak Sihon, raja ureuëng Amori di Hesybon mangat jilakée idhin jijak rot daerah Amori, sabab awaknyan jikeuneuk jak u daerah droe jih keudroe.

**20** Teuma Sihon hana jipeuidhin ubak awaknyan sabab jihnyan hana jipatéh bahwa awaknyan keuneuk jak mantong. Teuma jihnyan laju jikrah bubena angkatan prang jih dan laju jipeudong markas di Yahas óh lheuehnyan jijak prang laju ureuëng Israel.

**21** Teuma TUHAN, Po teu Allah Israel, geubri keu umat Israel meunang ateueh Sihon meunan cit ateueh angkatan prang jih. Meunan kheueh cara jih umat Israel jiteumé tanoh-tanoh ureuëng Amori nyang na tinggai di nanggroë nyan.

**22** Wilayah Amori nyan teuduek phon nibak daerah Arnon di siblah u seulatan, trok u siblah utara Krueng Yabok, dan nibak padang pasi di siblah u timu, trok u Krueng Yordan di siblah ubarat.

**23** Jadi TUHAN Po teu Allah Israel, nyan kheueh nyang ka geu use ureuëng-ureuëng Amori deumi keu keupeuntengan umat TUHAN.

**24** Dan jinoenyoe atranyan peu kheueh keuneuk gata cok lom teuma? Tanoh nyang jibri lé Kamos, dewa gata nyan, keu gata jeuet teutab keuhak milék gata. Teuma peue nyang ka geubri lé TUHAN, Po teu Allah kamoe keu kamoe, nyan teutab kamoe peuteuen.

**25** Gata pike gata leubeh gét nibak Balak aneuëk Zipor, raja Moab? Balak nyan hántom na geulawan atawa geumuprang deungon kamoe.

**26** Lhéé reutôh thon treb jih Israel jiduek nibak Hesybon dan Aroër meunan cit deungon gampông-gampông ban sikeulileng nyan, dan banmandum banda-banda nibak binéh Krueng Arnon. Dan pakon sidubnyan treb atranyan hana gata cok pulang?

**27** Hana, kamoe hana meusalah bak gata. Gata kheueh nyang ka meusalah sabab gata prang kamoe. TUHAN kheueh hakém nyang nibak uroe geupeuputôh peukaranyoe lé bansa Israel dan bansa Amon."

**28** Teuma di raja Amon hana jipakoe meubacutpi peusan nyang ka geupeusampoe lé Yefta nyan.

**29** Óh lheuehnyan Roh TUHAN geutreun laju geukuasa u ateueh Yefta. Dan geujak kheueh laju Yefta nyan geujak saweue daerah Gilead dan Manasye óh lheueh geuwoe lom u Mizpa di Gilead. Nibak teumpatnyan gobnyan geupeujak lom meuneujak geuh u wilayah bansa Amon.

**30** Yefta geupeugét janjinyoe ubak TUHAN, "Meunyoe TUHAN neupeu idhin ubak ulôn lôn peutaloe ureuëng Amon,

**31** dan ulôn woe ngon seulamat, dan soemantong nyang phon-phon that jiteubiet nibak

rumoh ulôn jeuet jijak sambot ulôn, jihnyan teuma ulôn peuseumah sibagoe keureubeuen nyang teutot ubak TUHAN."

<sup>32</sup> Laju Yefta geujeumeurang Krueng Yordan mangat geujak prang ureuëng Amon, dan TUHAN pi laju geupeumeunang keu gobnyan.

<sup>33</sup> Yefta geu heungkoe awaknyan meuhabéh-habéh phon di Aroër trok u daerah silingka Minit -- banmandumnyan na dua ploh boh banda -- dan trok sampoe sijiôh Abel-Keramim. Jai that-that ureuëng Amon nyang maté dalam prang nyan, sampoe taloe kheueh awaknyan banmandum nibak ureuëng Israel.

<sup>34</sup> Bak watée Yefta geuriwang u Mizpa, aneuëk dara gobnyan laju jiteuka jijak sambot keuhai ureuëng syiek geuh woe sira geumeunari geupéuh rapa-i. Dan nyan kheueh aneuëk gobnyan nyang tunggai.

<sup>35</sup> Meunan geukalon lé Yefta aneuëk gobnyan teuka jijak sambot gobnyan, Yefta jeuet keuteuharu ngon seudeh sampoe gobnyan laju geupriek-priek bajée gobnyan, sira geupeugah, "Aduhai, aneuëk ulôn, hanco that até bapak! Pakon kheueh jeuet keu gata nyang teupeu jeuet até ulôn peudéh? Ulôn ka lôn meusumpah ubak TUHAN, dan sumpahnyan hana hase le bapak tarék!"

<sup>36</sup> Laju jipeugah lé aneuëk daranyan ubak ureuëng syiek jih, "Bapak ka neumeusumpah ubak TUHAN, dan TUHAN pi ka geubri ubak bapak beumeunang ateueh meunalah buet nyang jeuhet nyang ma jih peubuet lé ureuëng Amon, musoh bapak nyan. Jadi, peue nyang ka bapak peujanji ubak TUHAN nyan, bah kheueh neupeutrok janjinyan."

<sup>37</sup> "Teuma," jipeugah lé aneuëk daranyan, "nyang ulôn lakée sapeue mantong: Neubri kheueh watée keu ulôn meudua buleuen mangat lôn jak-jak meuén-meuén ngon jak peulalo até ubak gunong deungon rakan-rakan ulôn. Disinan ulôn teuma lôn peuratoh ngon lôn peumo ba-e keuhai naseb ulôn, sabab ulôn nyoe teuma maté simantong ulôn dalam keuadaan peurawan."

<sup>38</sup> Bapak aneuëk daranyan laju geupeu idhin peue nyang ka jilakée lé aneuëk dara jihnyan, dan jipeulheueh laju aneuëk jihnyan mangat jeuet jijak. Daranyan dan rakan-rakan jih laju jijak u gunong keu jijak meuseudeh até disinan, sabab jihnyan teuma meuninggai sigohlom jihnyan meukawen dan jimeu aneuëk.

<sup>39</sup> Óh ka liwat dua buleuen, jihnyan laju jiwoe ubak bapak jih, dan lé bapak jih nyan geupeubuet laju peue nyang ka geumeujanji ubak TUHAN. Deungon lagéenyang meuninggai kheueh aneuëk daranyan simantong jihnyan dalam keuadaan peurawan. Nyang kheueh asai phon jih, pakon lamkawan ureuëng Israel, لازم jih

<sup>40</sup> aneuëk-aneuëk dara jijak peu aséng droe nyang treb jih peuet uroe tieb-tieb thon keu jijak meuseudeh até sabab ji-ingat aneuëk Yefta di Gilead.

## CHAPTER 12

**B**ak watéenyang sukée Efraim ka meusiab-siab keuneuk jijak meuprang, dan jijak laju jijeumeurang Krueng Yordan jituju u Zafon. Awaknyan jipeugah ubak Yefta, "Pakon droeneueh neujak meuprang ngon bansa Amon dan hana neupakat teuma kamoe? Jinoenyoe kamoe meuteuka keuneuk kamoe tot droeneueh meunan cit banmandum asoe rumoh droeneueh."

<sup>2</sup> Geupeugah lé Yefta, "Lamkawan ureuëng Amon dan kamoe nyoe nyang ureuëng Gilead na meuseuleuséh waham nyang lumpah hebat. Gata ka deungoe ulôn hôi keuajak bantu tapeubeubaih ulôn nibak ureuëng-ureuëng Amon nyan, teuma gatanyoe hana Tateuka.

<sup>3</sup> Jadi, óh ka lheuëh ulôn yakén that bahwa gatanyoe hana tabantu ulôn, ulôn neukad lôn jakprang bubena ureuëng-ureuëng Amon nyan, bahpi ulôn harôh maté lé sabab nyan.

Laju TUHAN geubri geupeumeunang ulôn ateuh awaknyan. Pakon teuma jinoenyoe gata tajak prang ulôn?"

<sup>4</sup> Óh lheuehnyan Yefta geupeusapat banmandum ureuëng Gilead, laju awaknyan jijakprang ngon jipeutaloe ureuëng Efraim. (Ureuëng Gilead nyang na tinggai di Efraim dan Manasye ka jitudoh lé ureuëng Efraim bahwa awaknyan ka jipeu aséng droe nibak ureuëng Efraim, sukée jihnyan keudroe.)

<sup>5</sup> Ureuëng-ureuëng Gilead nyang teungoh jimuprang nyan, geureubot laju teupat-teupat jeumeurang nibak Krueng Yordan, mangat hase jipeuteuen ureuëng-ureuëng Efraim nyang keuneuk plueng. Bak watée na sidroe ureuëng Efraim, nyang keuneuk jipeuplueng droe, jilakée idhin mangat jeuet jijeumeurang krueng nyan, ureuëng Gilead laju jitanyong ubak ureuëng nyan, "Peu kheueh gata nyoe ureuëng Efraim?" Meunyoé jihnyan jijaweueb, "Bukon,"

<sup>6</sup> awaknyan jiyue laju ureuëng nyan deungon tutoe haba lagéenyoe "Syibolet". Ureuëng teuma jipeugah cit "Sibolet" sabab hana hase jikheun nyan deungon pasééh. Lé awaknyan teuma laju jidrob ureuëng nyan dan laju jipoh maté nibak saboh teupat di teupat teujeumeurang nyan. Teuma teupoh maté kheueh 42.000 droe ureuëng Efraim bak watéenyang.

<sup>7</sup> Nam thon treb jih Yefta jipimpén ureuëng Israel nyan. Óh lheuehnyan gobnyanpi meuninggai donya laju jipeukubu di gampông droe jih na kheueh di banda Mizpa di Gilead.

<sup>8</sup> Óh lheueh Yefta, umat Israel jipimpén teuma lé Ebzan nibak Betlehem.

<sup>9</sup> Ebzan nyan jimeu aneuëk lhée ploh droe aneuëk agam dan lhée ploh droe teuma aneuëk inong. Aneuëk-aneuëk geuhnyan nyang inong jipeukawen deungon sukée laén, dan meunan cit gobnyan jicok teuma lhée ploh droe aneuëk dara nibak sukée laén keu aneuëk gobnyan nyang agam. Tujoh thon treb jih Ebzan jipimpén umat Israel,

<sup>10</sup> óh lheuehnyan gobnyan meuninggai dan teupeukubu laju di Betlehem.

<sup>11</sup> Óh ka lheueh Ebzan, umat Israel jipimpén teuma lé Elon nibak sukée Zebulon siploh thon teuma treb jih.

<sup>12</sup> Óh lheuehnyan gobnyan pih meuninggai donya laju teupeukubu di Ayalon di wilayah Zebulon.

<sup>13</sup> Óh ka lheueh Elon, umat Israel nyan jipimpén teuma lé Abdon aneuëk Hilel nibak Piraton.

<sup>14</sup> Aneuëk gobnyan nyang agam na peuet ploh droe, dan cucoe-cucoe gobnyan nyang agam na teuma lhée ploh droe. Awaknyan maséng-maséng na saboh keuleudée nyang jeuet pasang di ateuh rhueng. Lapan thon treb jih umat Israel geupimpén lé Abdon.

<sup>15</sup> Óh lheuehnyan gobnyanpi meuninggai donya laju teupeukubu di Piraton dalam wilayah Efraim di daerah meugunong ureuëng Amalek.

## CHAPTER 13

**U**reuëng Israel meudesya lom ubak TUHAN, laju lé TUHAN geupeubiyeu ureuëng Filistin jikuasa ateuh awaknyan nyang treb jih na peuet ploh thon.

<sup>2</sup> Bak watéenyang na sidroe ureuëng agam di banda Zora. Nan jih Manoah, nibak sukée Dan. Peurumoh ureuëng nyoe malée.

<sup>3</sup> Teuma nibak siuroe malaikat TUHAN geupeuleumah droe ubak ureuëng nyan dan geupeugah, "Seulawetnyoe gata hana jitem meu aneuëk, teuma hana treb le gata mume, dan gata peulahé sidroe aneuëk agam.

- <sup>4</sup> Le sababnyan jaga kheueh droe gata beujroh-jroh. Bék gata jieb ié anggô atawa ié kreueh, atawa gata pajoh sapeue-sapeue peunajoh nyang hareuem.
- <sup>5</sup> Óh ka lheueh aneuëk gatanyan lahé teuma, bék sagai-sagai gata koh ôk jih, sabab phon lam pruet ma jihnyan ka teupeuteuntée sibagoe sidroe nazir. Gobnyan kheueh nyang teuma meujuang keu geupeubeubaih bansa Israel nibak keukuasaan ureuëng Filistin."
- <sup>6</sup> Óh lheuehnyan peurumoh Manoah geujak ubak teungku lakoe geuh dan laju geupeugah, "Teungku lakoe lôn, na utosan Po teu Allah geujak ubak lôn; hi gobnyan lagée malaikat Allah, sampoe ulôn jiteuka teumakot. Ulôn hana lôn tanyong pane gobnyan geujak, dan gobnyan pih hana geupeugah ubak lôn soe nan gobnyan.
- <sup>7</sup> Teuma gobnyan geupeugah bahwa ulôn keuneuk mume dan lôn peulahé sidroe aneuëk agam. Gobnyan geupeugah lom bahwa ulôn hana jeuet lôn jieb ié anggô dan ié kreueh, atawa lôn pajoh sapeue-sapeue peunajoh nyang hareuem, sabab aneuëk nyan harôh teujok ubak Po teu Allah mangat jeuet keu sidroe nazir siumu udeb jih."
- <sup>8</sup> Watée geudeungoe nyan, geumeudoá kheueh Manoah ubak TUHAN, lagéenyoe su doá geuhnyan, "TUHAN, neutem kheueh kirém lom hamba Droeneueh nyan ubak kamoe mangat kamoe teupeue peue nyang harôh kamoe peubuet ateueh aneuëknyan watée jih ka lahé."
- <sup>9</sup> Po teu Allah geudeungoe doá Manoah. Malaikat TUHAN nyan geujak lom ubak peurumoh Manoah, watéenyang peurumoh Manoah teungoh geuduek-duek di ladang geuh. Dan lakoe gobnyan hana disinan.
- <sup>10</sup> Lé sabab nyan, gobnyan laju geuplueng geujak peugah hainyan ubak lakoe geuh, "Teungku lakoe, ngieng kheueh, ureuëng yoh ilée geujak ubah lôn, jinoe ka trok lom!"
- <sup>11</sup> Manoah reujang-reujang geuseutôt peurunoh geuh. Gobnyan geu peurab ubak ureuëng nyan dan laju geutanyong, "Peu kheueh Teungku nyang ba haba ubak peurumoh lôn?" "Beutôi," jaweueb ureuëng nyan.
- <sup>12</sup> Lé sababnyan Manoah laju geutanyong, "Meunyoe peue nyang Teungku kheun nyan ka jeuet keunyataan singoh, peue nyang harôh jipeubuet le aneuëk nyan? Pakriban udeb jih singoh?"
- <sup>13</sup> Geujaweueb le malaikat nyan, "Peurunoh gata hana jeuet jijieb ié anggô atawa ié kreueh, dan hana jeuet jipajoh peue-peue mantong nyang asai jih nibak bak anggô, atawa sapeue-sapeue nyang hareuem. Jihnyan harôh jipeubuet banmandum nyang ka ulôn peugah ubak jihnyan, dan jijaga mangat bék na nyang hana jipeubuet."
- <sup>15</sup> Laju geupeugah le Manoah ubak gobnyan, "Ulôn harab Teungku preh kheueh sikeujab. Kamoe jak taguen gulée kaméng muda keu Teungku."
- <sup>16</sup> Teuma malaikat TUHAN nyan geupeugah, "Bah pih ulôn preh nibak teumpat nyoe, ulôn hana lôn pajoh peue nyang gata hidang nyan. Teuma, meunyoe gata keuneuk hidang cit atranyan, hidang kheueh atranyan sibagoe keureubeuen nyang teutot, dan peuseumah kheueh nyan ubak TUHAN." Manoah gohlom geusada bahwa nyang meututoe ngon geuhnyan na kheueh malaikat TUHAN. Lé sababnyan gobnyan geupeugah, "Meunyoe meunan, neutem kheueh peugah soe nan Teungku, mangat meunyoe peue nyang ka Teungku peugah nyan ka jeuet teuma singoh, kamoe jeuet kamoe bri horeumat kamoe ubak Teungku."
- <sup>18</sup> Malaikat TUHAN nyan geutanyong, "Peue sabab gata meuheuet that keuneuk taturi nan ulôn? Nan ulôn nyan nan nyang ajaéb."
- <sup>19</sup> Teuma Manoah laju jicok saboh kaméng muda deungon bacut gandom, laju jikeubah ateueh batée dan jipeuseumah ubak TUHAN, na kheueh TUHAN nyang geupeubuet hai-hai nyang ajaéb.
- <sup>20</sup> Watéenyang teuka apui teungoh hu u ateueh nibak miseubah nyan Manoah dan

peurumoh geuh geukalon malaikat TUHAN nyan geu ek u ateueh lam apui hu nyan, laju geujak u langét. Barô kheueh Manoah geusada bahwa nyan na kheueh malaikat TUHAN; lé sababnyan gobnyan ngon peurunoh geuh laju geusujut sira geuseumah. Lheuehnyan hantom le geukalon malaikat nyan óh dudoe teuma.

<sup>22</sup> Laju geupeugah le Manoah ubak peurumoh geuh, "Tanyoe pasti maté sabab tanyoe ka takalon Po teu Allah!"

<sup>23</sup> Peurumoh geuh geujaweueb, "Meunyoe TUHAN biet-biet keuneuk geupoh maté geutanyoe, pasti Gobnyan hana geutem teurimong keureubeuen nyang tajôk keu Gobnyan nyan; meunan cit Gobnyan hana geutem tunyok banmandum nyoe ubak geutanyoe atawa geubri téé hai-hai nyang ka geupeugah nyan ubak geutanyoe."

<sup>24</sup> Na padub buleuen teuma óh lheuehnyan peurunoh Manoah nyan geupeulahé sidroe aneuëk agam laju geuboh nan Simson keu aneuëk nyan. Aneuëk nyan meutamah rayeuk dan geubri beureukat le TUHAN;

<sup>25</sup> dan watée jihnyan na nibak khimah-khimah sukée Dan, nyang na lamkawan Zora dan Esysaol, Roh TUHAN laju geupeuphon bri teunaga ubak aneuëk nyan.

## CHAPTER 14

**N**ibak siuroe Simson geujak u Timna, dan geukalon sidroe aneuëk dara Filistin nibak teumpat nyan.

<sup>2</sup> Laju geuwoe dan geupeugah ubak ureuëng syiek geuh, "Ulôn galak that até keu sidroe aneuëk dara Filistin di Timna. Ulôn lakée ayah ngon ma neujak seulangke aneuëk dara nyan."

<sup>3</sup> Teuma ureuëng syiek geuh geupeugah, "Pakon jeuet teujak ubak ureuëng Filistin mangat meuteumé peurumoh teuh, seudangkan awaknyan kon umat TUHAN? Peu kheueh lam kawöm geutanyoe keudroe atawa nibak banmandum bansa geutanyoe hana nyang paih?" Jaweueb Simson ubak ayah gobnyan, "Teuma aneuëk dara Filistin nyan kheueh nyang ulôn galak. Ulôn meuharab ayah ngon ma neutem jak seulangke aneuëk nyan keu ulôn tuan."

<sup>4</sup> Ureuëng syiek Simson hana geuteupeue bahwa TUHAN kheueh nyang peujeuet banmandum nyan sampoe Simson geupeubuet nyan. Sabab TUHAN teungoh geumita watée nyang paih keu teuprang ureuëng Filistin. Yoh watée nyan ureuëng Filistin jikuasa ureuëng Israel.

<sup>5</sup> Dan geujak kheueh Simson u Timna meusajan-sajan ngon ureuëng syiek gobnyan, teungoh awaknyan geujak rot saboh keubeueng lampôh anggô, Simson laju meurumpok ngon saboh singa muda, singa nyan laju jitaum

<sup>6</sup> dan hana teusangka-sangka Simson jiteuka teuga le kuasa TUHAN. Laju geupriek-priek singa nyan ngon jaroe gobnyan, sang-sang beulatang nyan lagée saboh kaméng. Hainyan hana geupeugah bak ureuëng syiek geuh.

<sup>7</sup> Óh lheuehnyan Simson geujak saweue aneuëk dara nyan dan geumarit-marit ngon sidara nyan, dan Simson galak keu aneuëk dara nyan.

<sup>8</sup> Óh ka lheueh na padub watée teuma óh dudoe, Simson geujak lom keu geujak meukawen ngon aneuëk daranyan. Nibak meuneujak gobnyan nyan, gobnyan geuwet lom keu geujak kalon bangke singa nyang ka geupoh maté nyan. Watée trok geuh keunan laju geukalon jai that-that unö lam bangke beulatang nyan, dan na cit meulisan unö.

<sup>9</sup> Gobnyan laju geucok sira geukrok mulisan unö nyan lam paleuet paroe gobnyan, dan laju geujak sira geupajoh meulisan nyan. Óh lheuehnyan gobnyan geujak meurumpok

ngon ureuëng syiek geuh dan geujôk cit bacut meulisannyan ubak awaknyan dan awaknyan laju jipajoh meulisan nyan meusajan-sajan. Teuma Simson hana geupeugah bahwa meulisan nyan geucok nibak bangke singa.

**10** Óh ka lheueh ayah Simson geujak u rumoh aneuëk dara nyan, Simson laju geupeuna khanuri disinan, sabab lagéenyman kheueh keubiasaan nyang lazem nibak awak muda-muda.

**11** Watée ureuëng Filistin jikalon gobnyan, awaknyan laju jipiléh lhée ploh droe awak muda keu ngon gobnyan.

**12** Laju Simson geupeugah bak awaknyan, "Ulôn na hieuém. Meunyoé gata nyoe hase gata jaweueb, keue gata maséng-maséng ulôn jôk siôn ija lineun nyang halôh dan sipasang peukayan nyang lagak. Ubak gata ulôn jôk watée tujuh uroe sidub treb khanuri meukawen nyoe, keu gata jaweueb hieuém nyoe.

**13** Teuma meunyoé gata hana hase gata jaweueb hieuém nyoe, gata kheueh maséng-maséng nyang jôk keu ulôn ija lineun nyang halôh dan saboh pasang peukayan nyang lagak." Laju ureuëng-ureuëng Filistin nyan jipeugah, "Jeuet! Jinoe peugah kheueh hiém nyan."

**14** Teuma Simson geupeugah, "Nibak nyang makheun, jiteubiet nyang jimakheun; nibak nyang teuga, jiteubiet nyang mameh." Óh ka lheueh na lhée uroe, awaknyan gohlom cit meuhase jijaweueb hieuém nyan.

**15** Lé sababnyan, bak uroe nyang keu peuet, jipeugah kheueh le awaknyan bak peurumoh Simson, "Gata harôh gata bujuk lakoe teuh mangat gobnyan geutem peugah keu kamoe makna hieuém nyan. Meunyoé hán, kamoe tot gata ngon banmandum asoe rumoh ureuëng syiek gata. Rupari gata tawök kamoe keunoe keu kamoe peuhabéh atra kamoe!"

**16** Lé sababnyan, peurumoh Simson geujak bak lakoe geuh sira geumo, lheuehnyan geupeugah, "Ulôn kuteupeu droeneueh hana neucinta ulôn. Pakon neujôk hieuém ubak rakan-rakan lôn, teuma droeneueh hana neupeugah makna jih ubak ulôn? Teuntée droeneueh neubanci ulôn!" Seuôt Simson, "Preh ilée! Ubak ureuëng syiek lôn keudroe hana lôn peugah, keupeue bak gata harôh ulôn kheun?"

**17** Tujuh uroe treb jih khanuri nyan peurumoh Simson jimo sabe. Dan lé sabab inong nyan hana piôh jimeurengék sabe, bak uroe nyang keutujuh, Simson laju geupeugah makna hieuém nyan ubak binoe geuh. Laju peurumoh Simson nyan jijak peugah makna hieuém nyan ubak ureuëng-ureuëng Filistin.

**18** Dan bak uroe nyang keutujuh sigohlom mata uroe jilhob, ureuëng-ureuëng banda nyan jipeugah ubak Simson, "Peu kheueh nyang leubeh mameh nibak meulisan? Dan peu kheueh teuma nyang leubeh teuga nibak singa?" Simson geujaweueb, "Meunyoé gata hana tapeusuna peurumoh ulôn, gata hana hase tatapeuse makna hieuém nyan!"

**19** Deungon hana teusangka-sangka Simson jiteuka teuga le kuasa TUHAN, laju geujak u Askelon. Disinan laju geupoh maté lhée ploh droe ureuëng agam nyang sok peukayan lagak-lagak. Gobnyan laju geucok peukayan awaknyan dan geujôk laju ubak awaknyan nyang ka jijaweueb hieuém geuh nyan. Óh lheuehnyan, laju geuwoe u rumoh gobnyan ngon até nyang tunu.

**20** Laju le ayah tuan Simson geujôk peurumoh Simson nyan ubak nyang iréng Simson yoh watée awaknyan meukawen.

## CHAPTER 15

**N**a padubna treb teuma óh lheueh nyan, watée musém keumeukoh boh gandom, Simson laju geujak saweue peurumoh gobnyan. Gobnyan geuba saboh kaméng muda keu peurumoh geuh nyan. Geupeugah le Simson ubak ayah tuan geuh, "Ulôn keuneuk tamong lam bilek keu lôn jak meurumpok ngon peurumoh lôn." Teuma lé ayah tuan geuh hana geubri idhin gobnyan geutamong lam bilek aneuëk geuh.

<sup>2</sup> Geupeugah le yah tuan nyan ubak Simson, "Ulôn pike gata biet-biet tabanci jihnyan, lé sababnyan, peurumoh gatanyan ka ulôn jôk ubak rakan gata nyang iréng gata ilée. Teuma, gata jeuet tacok adoe jih, jihnyan leubeh lagak nibak cutpo jih."

<sup>3</sup> Geupeugah kheueh lé Simson, "Peue nyang harôh ulôn peubuet ateueh ureuëng Filistin goenyoe, kon kheueh salah ulôn!"

<sup>4</sup> Laju geujak drob lhée reutôh boh asée srigala. Iku tieb-tieb asée srigala nyan geuikat dua-dua. Nibak sinambat talo ikatnyan, laju geuikat maséng-maséng saboh suwa apui.

<sup>5</sup> Óh lheuehnyan gobnyan laju geutot suwa-suwa nyan ngon apui dan laju geupeuleueh asée-asée srigala nyan lam blang gandom ureuëng Filistin, nyang toh gandom-gandom nyan karab jeuet teupot. Lé sababnyan, tutong kheueh bubena gandom nyang ka jeuet pot disinan. Meunan cit kon nyan mantong, seunaman gandom dan lampôh anggô meusajan-sajan tutong mandum.

<sup>6</sup> Ureuëng-ureuëng Filistin laju jijak seulidek soe poe buet nyan. Laju na ureuëng nyang peugah bak awaknyan bahwa Simson kheueh nyang peubuet mandum nyan, sabab yah tuan gobnyan nyang na di Timna ka geujôk peurumoh geuh ubak sidroe rakan Simson. Lé sababnyan ureuëng Filistin laju jitot inong nyan meunan cit banmandum asoe rumoh ureuëng syiek geuh sampoe habéh.

<sup>7</sup> Laju geupeugah lé Simson ubak ureuëng Filistin nyan, "O, meunan cara jih gata balaih dam? Ulôn kumeusumpah hana lôn iem droe meunyoe hainyoe gohlom lôn balaih ateueh gata!"

<sup>8</sup> Óh lheuehnyan gobnyan laju geuprang awaknyan ngon biet-biet keujam that dan geupoh maté awaknyan keubiet jai that-that. Óh lheuehnyan gobnyan geujak dan geumusöm lam saboh guha nibak saboh bukét batée di Etam.

<sup>9</sup> Le sababnyan ureuëng Filistin jijak ubak daerah ureuëng Yehuda laju jipeusong khimah disinan, óh lheuehnyan awaknyan laju jiprang banda Lehi.

<sup>10</sup> Ureuëng Yehuda geutanyong ubak ureuëng Filistin, "Pakon awaknyoe neujak prang kamoe?" Awaknyan jijaweueb, "Kamoe teuka keu kamoe jak drob Simson mangat kamoe hase kamoe peusaneut ateueh jihnyan lagée jihnyan jipeusaneut ateueh kamoe."

<sup>11</sup> Watée jideungoe hainyan, jijak kheueh na lhée ribée droe ureuëng Yehuda ubak guha di bukét batée di Etam. Disinan awaknyan jipeugah, "Simson, peu kheueh gata hana tateupeue bahwa ureuëng Filistin meukuasa ateueh geutanyoe? Peue nyoe nyang ka gata peubuet ateueh kamoe!" Geuseuôt lé Simson, "Ulôn kubalah peue nyang ka awaknyan peubuet ateueh ulôn."

<sup>12</sup> Kheun awaknyan, "Kamoe teuka keu kamoe ikat dan kamoe jôk gata ubak ureuëng Filistin." Geupeugah lé Simson, "Meujanji kheueh leubeh ilée bahwa awaknyoe hana neupoh maté ulôn."

<sup>13</sup> "Get," kheun awaknyan, "keubiet kamoe keuneuk kamoe ikat dam kamoe jôk gata ubak ureuëng Filistin. Kamoe hana kamoe poh maté gata." Laju awaknyan ji ikat gobnyan ngon dua krak talo nyang mantong barô, dan jiba laju gobnyan nibak guha nyan.

<sup>14</sup> Watée Simson jiba trok u Lehi, ureuëng-ureuëng Filistin jiplueng-plueng jijak ubak gobnyan sira jisurak gobnyan. Ngon hana teusangka-sangka gobnyan jiteuka teuga lé kuasa nibak TUHAN. Talo-talo nyang teuikat nibak jaroe geuhnyan putôh meukan-kan

sang-sang talo nyan talo nyang tutong lé apui.

<sup>15</sup> Óh lheuehnyan gobnyan laju geuteumé sikrak tuleueng geuheuém keuleudée nyang mantong barô. Laju geucok tuleueng nyan, ngon tuleueng nyan laju geulawan dan geuprang awaknyan, dan awaknyan maté na 1.000 droe.

<sup>16</sup> Lé sababnyan geupeugah kheueh lé Simson sira meunyanyoe, "Ngon tuleueng keuleudée, ulôn poh maté siribée droe; ngon tuleueng keuleudée, ulôn tumpôk manyét-manyét awaknyan."

<sup>17</sup> Óh lheuehnyan, gobnyan laju geutiek tuleueng geuheuém nyan. Nyang kheueh sabab jih teupat nyan teuboh nan Ramat-Lehi.

<sup>18</sup> Óh lheuehnyan Simson jiteuka grah that, lé sababnyan gobnyan geumeulakée ubak TUHAN. Gobnyan geupeugah, "TUHAN, banmantong Droeneueh neubri meunang nyang rayeuk keu ulôn. Jinoenyoe peu kheueh ulôn harôh maté sabab lé grah that nyoe, sampoe ulôn jidrob lé ureuëng Filistin nyang hana jituri Droeneueh?"

<sup>19</sup> Lé sababnyan Po teu Allah laju geupeuhah ruhuéng nyang na lam bukét batée di Lehi nyan, laju jiteubiet ié nibak teupat nyan. Simson laju geujieb ié nyan, lheuehnyan gobnyan ka meurasa puléh lom teuma. Nyang kheueh sabab jih mata ié nyan teuboh nan Mata lé Hakor. Mata ié nyan sampoe án jinoe mantong na di Lehi.

<sup>20</sup> Dua ploh thon treb jih Simson geupimpén umat Israel watée awaknyan jikuasa lé ureuëng Filistin.

## CHAPTER 16

**B**ak si uroe, watée Simson na di Gaza, deuh geukalon disinan na sidroe ureuëng inong jeuhet, di ureuëng inong lunté nyan laju jipeurab ubak gobnyan dan jiéh ngon gobnyan.

<sup>2</sup> Bak watée teujok dan teupeugah hai nyan ubak ureuëng-ureuëng Gaza, "Simson ka teuka keunoe." Dan awaknyan laju jikeupông teupatnyan dan ka siab jihadang gobnyan simalam suntok di babah pintoe geureubang banda, teuma sipanyang malamnyan awaknyan hana jipeubuet sapeue, sabab jipike meunoe, "Eunteuk óh watée ka reuneue nibak suboh butanyan, bak watéenyan kheueh jihnyan tapoh maté."

<sup>3</sup> Teuma Simson teutab geuéh sampoe teungeut disinan trok án teungoh malam. Bak watée teungoh malamnyan teujaga dan geubeudôh kheueh gobnyan nibak teupat éh, geumat laju bandua boh ôn pintoe geureubang bandanyan dan meunan cit bandua taméh pintoenyan geumat cit teuma. Lheuehnyan laju geubot sampoe teulot banmandum meunan cit deungon palang jih, óh lheueh geulot geucok geugulam laju ateueh bahoe gobnyan, dan banmandum nyan laju geu angkot ubak pucak gunong nyang meuhadab keue deungon Hebron.

<sup>4</sup> Óh lheuehnyan Simson ka rhot cinta ubak sidroe inong dara nibak Pantôn Sorek nyang nan jih Delila.

<sup>5</sup> Teuka kheueh laju raja-raja ureuëng Filistin ubak inong nyan sira jipeugah, "Ci kheueh gata bujuk ureuëng nyan mangat tateupeue dipat kheueh teuduek teunaga jihnyan nyang meunan raya, dan deungon peu kheueh kamoe hase kamoe peutaloe jihnyan dan teuikat jihnyan keu teupeutaklok jihnyan. Teuma kamoe maséng-maséng kamoe jok siribée sireutôh péng pirak keu gata."

<sup>6</sup> Lé Delila jipeugah ubak Simson, "Neu calitra kheueh keu ulôn tuan keuhai teungku lakoe, peu kheueh sabab jih teunaga droeneueh meunan rayeuk, dan deungon peu kheueh teuma droeneueh harôh teu ikat dan teupeutaklok teuma?"

<sup>7</sup> Geujaweueb lé Simson ubak binoe geuhnyan, "Meunyoe ulôn teu ikat deungon tujoh

krek talo busur nyang barô nyang gohlom tho that, ulôn leumoh dan jeuet keu ureuëng biasa."

<sup>8</sup> Lé peunguasa Filistin jijok laju ubak Delila tujoh krek talo busur nyang barô nyang gohlom tho that. Óh lheuehnyan, teungoh ureuëng Filistin nyan jipreh di ruweueng nyang laén, Delila laju geuikat Simson deungon talo nyang kana bak jaroe geuh sira geumeuhôi, "Simson! Ureuëng Filistin ka teuka!" Dan di Simson pi laju geureuet ngon geupeuputôh talo-talo nyang ka meukat bak badan geuhnyan. Dan bubena talo nyang ka meukat badan geuhnyan putôh lagée beuneueng nyang putôh keunong apui. Rahsia teunaga Simson nyan gohlom cit teubuka.

<sup>10</sup> Geupeugah lom lé Delila ubak Simson, "Ah, droeneueh sulet! Droeneueh neupeuseunda ulôn nyang ureuëng binoe neueh. Neupeugah kheueh hai lakoe meutuah, ngon peu kheueh droeneueh hase teuikat!"

<sup>11</sup> Geupeugah lom lé Simson, "Meunyoe ulôn teuikat deungon talo barô nyang hántom lom teungui, ulôn laju leumoh dan jeuet keu ureuëng biasa."

<sup>12</sup> Teungoh ureuëng Filistin mantong jipreh-preh di dalam ruweueng kama nyang laén, Delila laju geujak cok meupadub krek talo nyang laén nyang mantong barô, ngon talonyan laju geuikat Simson lakoe geuhnyan. Óh lheuehnyan awaknyan laju jimeuhôi ngon su nyang teuga, "Simson! Ureuëng Filistin ka teuka!" Simson laju geupeuputôh talo-talo nyang meukat nibak badan geuhnyan lagée ureuëng jipeuputôh beuneueng.

<sup>13</sup> Laju geupeugah lom lé Delila ubak lakoe geuhnyan, "Ah, bit-bit droeneueh neupeumeuén ulôn, hai teungku lakoe. Droeneueh sulet, neupeugah kheueh laju ngon peue droeneueh teuikat!" Simson geujaweueb lom, "Meunyoe tujoh untie ôk ulônnyoe teurajot ubak beuneueng nibak peukakaih teumpeun ija, óh lheuehnyan teuikat teuma ubak kayée peukakaih teumpeun nyan, bak watée nyan ulôn laju leumoh dan ka jeuet lagée ureuëng biasa."

<sup>14</sup> Lé Delila pi laju geujak peuteungeuet Simson, óh lheuehnyan geupeubuet laju lagée nyang ka geupeugah lé Simson nyan ubak gobnyan, geu rajot laju tujoh boh untie ôk Simson ngon beuneueng beukaih teumpeun dan óh lheuehnyan geuikat laju ubak kayée peukakaih teumpeun dan laju jimeuhôi Simson lakoe geuhnyan ngon su nyang teuga, "Simson! Beudôh, ureuëng Filistin ka teuka!" Bak siátnyan cit Simson geubeudôh laju geutarek ôk geuh nyang teuikat nibak kayée teumpeun ija nyan sampoe lheueh teuploh banmandum.

<sup>15</sup> Óh lheuehnyan geupeugah lom lé Delila ubak gobnyan, "Ah, neupeugah droeneueh neucinta ngon neu gaséh keu ulôn, hai teungku lakoe, padahai até droeneueh that-that jiôh nibak ulôn! Ka lhée goe droeneueh neupeumeuén ulôn, dan sampoe án saátnyoe droeneueh hán cit neupeugah pakon droeneueh keubit that teuga."

<sup>16</sup> Tieb-tieb uroe Delila teutab mantong jimeurengkek-rengkek lagée aneuëk manyak ubak lakoe geuh nyan sira geupa sabe, sampoe Simson pi ka tunu geudeungoe nyang lagéenyman.

<sup>17</sup> Akhé jih sabab hán ék le geudeungoe ureuëng binoe geuhnyan jimeu réengeuek sabe, teuma geucalitra kheueh nyang seubeuna jih ubak peurumoh gobnyan rahsia nyang seubeuna jih. "Ôk ulôn di ateueh uléenyoe hántom na keunong sikin cuko," geupeugah lé Simson. "Ulôn nyoe ka teujok ubak Po teu Allah sibagoe milék Gobnyan nyang khusus. Yoh lahé ulônnyoe ka jeuet keu sidroe Nazir. Meunyoe ôk nyang na di ateueh ulée ulônnyoe teucuko, teunaga ulôn laju gadôh; ulôn leumoh dan jeuet keu ureuëng biasa."

<sup>18</sup> Delila ka teurasa bahwa Simson biet-biet ka geubuka rahsia até gobnyan. Sabab nyan geukirém laju habanyan ubak peunguasa-peunguasa ureuëng Filistin, "Neuteuka kheueh goenyoe nyang keuneuleuh. Sabab Simson ka geupeugah ubak ulôn asoe até gobnyan

nyang sibeuna jih." Teuma awaknyan pi jiteuka laju jijakba péng keu Delila.

**19** Óh lheueh geupeugah nyan, lé Delila laju geugusuek-gusuek Simson sampoe gobnyan teungeut di dalam pankée binoe geuhnyan, geuhôi laju ureuëng laén geuyue jak cuko ôk nyang tujoh boh untie nibak ulée lakoe geuhnyan. Óh lheuehnyan laju jiseksa Simson, sabab Simson ka gadôh teunaga gobnyan.

**20** Laju geumeuhôi sira geudumpék ngon su nyang teuga, "Simson! Ureuëng Filistin ka trok!" Simson geubeudôh, dan geusangka gobnyan hase lheuh lagée watée nyang ka-ka. Gobnyan hana geuteupeue bahwa TUHAN ka geutinggai gobnyan.

**21** Deungon nyan di ureuëng-ureuëng Filistin jijak drob laju gobnyan dan jicungkée bandua neuk mata geuh. Awaknyan laju jiba gobnyan u Gaza dan ji ikat gobnyan deungon dua krek ranté teumaga, dan jipeutamong laju gobnyan u dalam rumoh glab. Disinan gobnyan jiyue meukeureuja meugileng.

**22** Teuma sidubnyan treb ôk di ateueh ulée gobnyan ka jipeuphon timoh lom teuma.

**23** Bak si uroe ureuëng nyang mat kuasa di Filistin nyan jimeusapat keuneuk jipeuna khanuri raya sira jipeuseumah keureubeuen keu dewa awaknyan nyang nan jih Dagon. Awaknyan laju jimeunyanyoe, "Dewa geutanyoe ka geujok keu geutanyoe jeuet meunang ateueh Simson, musoh geutanyoe!"

**24** Teungoh awaknyan jimeusuka ria, awaknyan jipeugah, "Gata ba kheueh laju Simson nyan keunoe mangat jihnyan jeuet keu barang teupeukém dan barang peuhina keu geutanyoe!" Teuma awaknyan laju jijak cok Simson nibak rumoh glab. Dan gobnyan pi laju jeuet keu beunda nyang hina ngon jipeukém lé awaknyan. Awaknyan jiyue gobnyan mangat geudong di lamkawan bandua boh taméh nyang raya. Bak watée ureuëng ramé nyan jikalon Simson, awaknyan jipujoe laju Dagon sira jimeunyanyoe lagéenyoe, "Dewa geutanyoe ka geupeumeunang geutanyoe ateueh musoh nyang ka jipeurusak nanggroé geutanyoe dan jipoh maté nyang lumpah that jai ureuëng geutanyoe."

**26** Geupeugah lé Simson ubak aneuëk agam nyang peujak gobnyan, "Gata peulheueh kheueh jaroe ulôn nyoe mangat jeuet ulôn mumat ubak taméh-taméh nyang meutumpang nibak geudong nyoe, sabab ulôn keuneuk meusadeue disinan."

**27** Geudongnyan peunoh meusak-sak ngon ureuëng ramé. Dan banlimong droe nyang mat kuasa ateueh Filistin nyan pi na didalam geudong nyan. Dan nibak tingkat ateueh nibak geudong nyan na ureuëng kira-kira 3.000 droe. Awaknyan banmandum jijak meunonton sira ji peuhina ateueh Simson.

**28** Bak watée nyan kheueh Simson geumeu doá ubak TUHAN Po teu Allah; doá geuhnyan na kheueh lagéenyoe, "Ya TUHAN Nyang Mahamanyang, beuneutem kheueh neuingat keu ulôn. Neubri kheueh ya TUHAN teunaga sigoe teuk nyoe keu ulôn, ya Po teu Allah, mangat jeuet lôn peubuet dan ulôn ka hase ulôn balaih ateueh ureuëng Filistin nyang ka jicungkée ban dua aneuk mata ulôn."

**29** Óh lheueh geupeugah lé Simson nyang lagéenyanyoe geumat laju dua boh taméh teungoh nyang na teutumpang geudong nyan. Dan sira geumeu tumpang deungon jaroe wie nibak taméh nyang saboh dan jaroe uneuen gobnyan ubak taméh nyang saboh teuk,

**30** gobnyan geumeuhôi lom, "Bah kheueh ulôn maté meusajan-sajan ngon ureuëng Filistin nyoe!" Dan deungon habéh teunaga laju geuyok-yok dan geutulak taméh-taméh nyang teungoh geu mumat nyan, dan geudong nyan pi reubah laju sampoe jitimpok u ateueh banlimong droe ureuëng nyang mat kuasa ateueh Filistin nyan meunan cit meusajan-sajan ngon ureuëng laén nyang na didalam geudong nyan banmandum maté jitimpok lé geudong nyang geutulak lé Simson nyan. Dan meunan kheueh Simson pi wafeuet cit meusigoe ngon geudong nyan meusapat disinan deungon ureuëng laén. Teuma bak watée gobnyan maté lé gobnyan ka geupoh maté ureuëng laén leubeh jai nibak watée

gobnyan mantong udeb.

<sup>31</sup> Óh lheuehnyan teuka kheueh laju bubena kawöm syedara gobnyan keu jijakcok manyét gobnyan. Manyétnyan laju jipeuwoe urumoh, dan jipeukubu laju u dalam kubu Manoah, bapak gobnyan. Kubu nyan na jih di lamkawan Zora dan Esytaol. Simson jeuet keupeumimpén ureuëng Israel dua ploh thon treb jih.

## CHAPTER 17

**N**a sidroe ureuëng agam nyang nan jih Mikha. Gobnyan tinggai di daerah meugunong-gunong jitamong u dalam wilayah Efraim.

<sup>2</sup> Bak siuroe geupeugah lé gobnyan ubak mak geuhnyan, "Ma, bak watée droeneueh geumadôh siribée sireutôh péng pirak, na ulôn deungoe droeneueh neukutok si pancurinyan. Nyoepat, mak, péng nyan! Ulôn kheueh nyang cue péng nyan." Geujaweueb lé mak geuhnyan, "Seumoga droe kheueh geubri beureukat lé TUHAN, hai aneuëk ulôn!"

<sup>3</sup> Mikha laju geupulang péng nyan ubak mak geuh, laju lé mak geuhnyan geupeugah, "Mangat gata, hai aneuëk ulôn, leupah nibak kutokan nyang ka ulôn peugah nyan, ulôn peuseumah piraknyoe ubak TUHAN mangat jeuet teungui teupeuget patong kayée nyang teuseupoh deungon pirak. Jadi péng nyan ulôn peuriwang ubak gata."

<sup>4</sup> Teuma óh kalheueh Mikha jijok pulang lom péng nyan ubak mak jihnyan, di mak nyan laju geucok dua reutôh keupeng nyan, dan atranyan laju geubri ubak tumpeun nyang peuget pirak. Laju gobnyan jiyue ubak tumpeun nyan mangat jipeuget saboh patong kayée nyang teu seupoh deungon pirak nyan. Óh lheuehnyan patong nyan laju jipeuduek dirumoh Mikha.

<sup>5</sup> Di Mikha keudroe ka na nibak gobnyan saboh teumpat teumpat iébadat. Lé gobnyan geupeuget na meupadub boh patong beurala dan siôn efod laju geuangkat sidroe lamkawan aneuëk gobnyan nyang agam jeuet keu teungku imeum.

<sup>6</sup> Nibak watéenyanyan bansa Israel gohlom na raja; tieb-tieb ureuëng beubaih jipeubuet peue nyang jianggab nyan beutôi.

<sup>7</sup> Bak watéenyanyan cit teuma na sidroe ureuëng muda nibak sukée Lewi. Dilée gobnyan tinggai di Betlehem di dalam wilayah ureuëng Yehuda.

<sup>8</sup> Teuma jinoenyoe ureuëng nyan ka jitinggai di bandanyan dan teungoh jijak mita teumpat tinggai nyang laén. Nibak meuneujak, gobnyan trok laju nibak rumoh Mikha di daerah meugunong-gunong Efraim.

<sup>9</sup> Mikha geutanyong ubak ureuëngnyan, "Gata nyoe ureuëng pané?" Ureuëngnyan jijaweueb, "Ulôn ureuëng Lewi nibak Betlehem di Yehuda. Ulôn nyoe teungoh lôn mita teumpat tinggai."

<sup>10</sup> Geupeugah lé Mikha, "Gata tinggai mantong deungon ulôn disinoe, mangat gata jeuet keupeunasihat dan teungku imeum kamoe. Singoh ulôn bri keu gata siploh péng pirak tieb-tieb thon, meunan cit teuma deungon peukayan dan peunajoh."

<sup>11</sup> Di aneuëk muda ureuëng Lewi nyan laju situju, laju teuma gobnyan geuangkat lé Mikha jeuet keu teungku imeum jih. Gobnyan tinggai di rumoh Mikha dan geupeusaneut jihnyan lagée aneuëk droe gobnyan keudroe.

<sup>13</sup> Teuma geupeugah lé Mikha, "Nyan, jinoenyoe ulôn yakén bahwa TUHAN teuma geupeuget nyang get keu ulôn sabab ka na sidroe ureuëng Lewi nyang jeuet keu teungku imeum nibak ulôn."

## CHAPTER 18

**B**ak watéenyany di nanggroé Israel hana meuraja. Sukée Dan mantong jimita-mita daerah mangat jeuet keu teupat wilayah geuh, sabab awaknyan gohlom cit meuteumé tanoh meusajan ngon sukée-sukée nyang laén didalam bansa Israel. 2 Lé sababnyan awaknyan laju jipilé limong droe ureuëng nyang gagah ngon beuhe lamkawan banmandum kawöm didalam sukée awaknyan nyang na tinggai di Zora dan Esysaol, laju jibri tugaih keu banlimong droe nyan mangat jijak seulidek nanggroé nyan. Dan beurangkat kheueh awaknyan, dan óh trok nibak wilayah meugunong-gunong di dalam wilayah Efraim. Disinan awaknyan jimudom di rumoh Mikha. 3 Bak watée jikeuneuk tamong u dalam rumoh nyan teudeungoe laju lé awaknyan peumuda Lewi nyan teungoh jipeugah haba. Dan awaknyan pi ka jituri nibak loghat ureuëng Lewinyan. Lé sababnyan, awaknyan laju jipeurab ubak gobnyan sira jitanyong, "Peue buet droeneueh disinoe? Peue urosan droeneueh? Soe nyang ba droeneueh keunoe?" 4 Geujaweueb lé ureuëng mudanyan, "Ulôn na disinoe sabab lé Mikha. Gobnyan kheueh nyang ka geu angkat ulôn jeuet keu teungku imeum geuh, dan geubri teuma gaji keu ulôn." 5 Jipeugah lé awaknyan ubak gobnyan, "Meunyoe meunan, tulông kheueh neutanyong ubak Po teu Allah peu kheueh meujak kamoenyoe meuhase atawa hana." 6 Geujaweueb lé teungku imeum nyan, "Bék khawate, meuneujak droeneueh nyan ka geureustu lé TUHAN." 7 Óh lheuehnyan jijak kheueh laju ban limong droe ureuëng nyan u Lais. Disinan awaknyan jingiang laju peunduduek nyang na disinan. Nyata kheuehnyan nibak awaknyan, bahwa cara udeb peunduduek disinan saban that ngon cara udeb peunduduek Sidon. Bahpi awaknyan jiôh tinggai teuaséng, dan jiôh nibak bansa Sidon, awaknyan udeb aman ngon teuntram, hana meumusoh, udeb makmu dan hana teuma kureueng meusapeue pi. 8 Bak watée ban limong droe ureuëng nyan jiriwang ubak mandum sukée gobnyan di Zora dan Esysaol, awaknyan laju jilakée lé sukée droe jih mangat jipeugét laporan. 9 Jipeugah lé awaknyan, "Jak geutanyoe tajak prang Lais. Kamoe ka kamoe jak keunan, dan kalheueh teuma kamoe kalon bahwa tanoh awaknyan diet that-that, luwah dan makmu, peue-peue mantong na disinan. Bék teutab mantong disinoe sampoe tanyoe hana tapeubuet sapeue. Beubagaih kheueh tajak keudeh dan jak reubot kheueh laju nanggroé nyan. Gatanyoe teuma tateupeue bahwa peunduduek disinan hana jisangka-sangka mubacut pi bahwa gatanyoe teuma tajak prang awaknyan. Kamoe yakén bahwa Po teu Allah ka geujok nanggroé nyan ubak gata."

<sup>11</sup> Lé sabab nyan, jak kheueh laju nibak Zora dan Esysaol 600 droe sukée Dan. Deungon sinjata nyang leungkab,

<sup>12</sup> awaknyan jijak u bagian barat Kiryat-Yearim di wilayah Yehuda laju jipeudong khimah disinan. Nyang kheueh sabab jih teupat nyan sampoe án saátanyoe mantong teuboh nan Teupat Meukhimah Dan.

<sup>13</sup> Phon nibak teupatnyan awaknyan geujak laju u daerah meugunong-gunong Efraim sampoe trok u rumoh Mikha.

<sup>14</sup> Ban limong droe ureuëng tukang meuluem nyan jipeugah ubak rakan-rakan jihnyan, "Peu kheueh gatanyoe tateupeue bahwa di dalam saboh-saboh rumoh nyang na disinoe na jikeubah patong nyang meulapéh deungon pirak? Na cit patong-patong nyang laén dan Efod. Ci tapiké peue nyang harôh tanyoe peubuet."

<sup>15</sup> Óh lheueh nibak nyan awaknyan jijak laju u rumoh Mikha, di teupat peumuda Lewi nyan tinggai, dan jitanyong laju keuadaan gobnyan.

<sup>16</sup> Bak watéenyany ban 600 droe tantra sukée Dan, nyang meusinjata leungkab nyan, teungoh jidong dikeue pintoe geureubang.

<sup>17</sup> Ban limong droe mata-matanyan jitamong laju u dalam rumoh, laju jijakcok patong kayée nyang meulapéh deungon pirak meusigoe deungon patong-patong nyang laén, dan

meunan cit Efod. Peumuda Lewinyan teungoh geudong lamkawan ban nam reutôh tantra nyan dibabah pintoe geureubang.

**18** Bak watée banlimong droe ureuëng nyan jitamong u dalam rumoh Mikha dan jicok Efod meunan cit deungon banmandum patong-patong beuralanyan, peumuda Lewi nyan laju geutanyong, "Peu kheueh nyoe nyang awaknyoe peubuet?"

**19** Awaknyan jijaweueb, "Iem! Hânjeuet teumanyong. Seutôt mantong ho nyang kamoe jak, eunteuk gata jeuet keupeunasihat dan teungku imeum kamoe. Nibak jeuet keu teungku imeum keu saboh keuluwarga, leubeh gét jeuet keu teungku imeum keu saboh sukée!"

**20** Peumuda Lewi nyan galak that geudeungoe saran nyang lagée nyan. Lé sababnyan, gobnyan laju geucok Efod dan patong-patong beurala nyan laju geuseutôt ngon awaknyan.

**21** Óh lheuehnyan rombongan nyan laju jijak lom, dikeue that aneuëk miet nyang jak, beulatang peulara dan barang-barang awaknyan.

**22** Bak watée awaknyan ka jiôh, Mikha laju geuhôi mandum teutangga geuh dan geupakat laju awaknyan mangat jijak tiyeub ureuëng-ureuëng Dan nyan. Óh ka to ngon awaknyan,

**23** Mikha dan ureuëng-ureuëng geuhnyan laju jiklik-klik geumeuhôi ngon su nyang riôh keu awaknyan. Di ureuëng-ureuëng sukée Dan nyan jipaleng laju u likot sira jitanyong ubak Mikha, "Peue hai? Pakon tajak ngon ureuëng nyang ramé meunan bago?"

**24** Geujaweueb lé Mikha, "Awaknyoe ka jipeuplueng patong-patong ulôn meunan cit deungon teungku imeum ulôn, sampoe ulônnyoe ka hana sapeue na le, óh lheuehnyan mangat mantong gata peugah, 'Peue hai!' "

**25** Jipeugah lé ureuëng-ureuëng sukée Dan nyan, "Leubeh gét tasumpai babah gatanyan; bék sampoe ureuëng-ureuëng nyoe beungéh dan jiseupôt gata. Eunteuk gata dan banmandum keuluwarga gata maté."

**26** Óh lheueh jipeugah nyang lagéenyan di ureuëng sukée Dan nyan laju jijak lom teuma. Mikha jikalon bahwa awaknyan jiôh leubeh teuga nibak jihnyan, lé sababnyan geuhnyan jigisa laju jijakwoe.

**27** Óh ka lheueh jipeuplueng teungku imeum nyan lé ureuëng sukée Dan meunan cit deungon barang-barang ngon peubuet iébadat peuneugét Mikha, awaknyan laju jijak prang Lais, banda nyang peunduduek jih aman dan teuntram. (Banda nyan na lam saboh pantôn ngon banda Bet-Rehob). Ureuëng-ureuëng Dan nyan laju jipoh maté banmandum peunduduek Lais dan jitot laju banmandum bandanyan. Hana nyang trok jijak tulông sukée-sukée Lais nyan sabab teupat awaknyan jiôh teuaséng nibak Sidon. Óh lheuehnyan di ureuëng-ureuëng Dan laju jipeudong lom bandanyan dan jitinggai teuma disinan.

**29** Nan bandanyan laju jigantoe deungon nan banda Dan, meunurot nan bapak indatu awaknyan, nyan kheueh Dan, aneuëk Nabi Yakub.

**30** Patong beurala nyang awaknyan ba nyan, jipeudong laju di bandanyan óh lheueh nyan jiangkat teuma Yonatan, aneuëk Gersom, cucoe Nabi Musa, jeuet keu teungku imeum awaknyan. Keuturonan Gersom nyoe teutab jeuet keu teungku imeum sukée Dan trok án masa umat Israel teu angkot teujak tiek u nanggroe laén.

**31** Patong beurala nyang jipeugét lé Mikha nyan teutab na di Lais simantong Khimah TUHAN na mantong di Silo.

## CHAPTER 19

**B**ak watée Israel gohlom na raja, na sidroe ureuëng Lewi nyang tinggai di gampông, nibak daerah gunong Efraim. Gobnyan jicok sidroe inong di Betlehem Yehuda jeuet keu gundek jih.

<sup>2</sup> Teuma óh dudoe ureuëng inong nyan beungéh ubak gobnyan, lé sababnyan inong nyan jiwoe lom u rumoh ureuëng syiek jih di Betlehem. Óh ka lheueh ureuëng inong nyan tinggai disideh na peuet buleuen treb jih,

<sup>3</sup> Lé ureuëng Lewi nyan jijak seutôt inong nyan sira geubujuk mangat jitem gisa lom ubak gobnyan. Gobnyan jijak sira jiba sidroe namiet meunan cit dua boh keuleudée. Óh ka trok keudeh, lé ureuëng inong nyan laju jiba gobnyan ubak ayah jih. Watée ayah inong nyan jikalon gobnyan, lé ayah nyan laju jisambot gobnyan ngon até nyang mangat,

<sup>4</sup> dan jipaksa mangat gobnyan bék geuwoe. Lé sababnyan, gobnyan tinggai na lhée uroe treb jih meunan cit geumakheun ngon geujéb ié dan geu-éh lom teuma ngon gundek jihnyan.

<sup>5</sup> Bak uroe nyan keupeuet, awaknyan jibeudôh beungoh that-that dan laju meusiab-siab keuneuk beurangkat lom teuma. Teuma ureuëng syiek inong nyan jipeugah bak ureuëng Lewi nyan, "Gata makheun ilée mangat jeuet teuga. Lheueh nyan gata jeuet tajak lom teuma."

<sup>6</sup> Lé sababnyan jiduek kheueh ureuëng Lewi nyan dan jimakheun laju meusajan-sajan ngon ayah inong nyan. Teuma watée gobnyan jidong keuneuk jijak, lé ayah inong nyan jibujuk Lewi nyan mangat bék jijak, "Meuseunang-seunang kheueh ilée," kheun gobnyan, "dan ta mudom kheueh disinoe." Lé sababnyan tinggai kheueh ureuëng Lewi nyan disinan simalam teuk.

<sup>8</sup> Bak uroe nyang keulimong, ban suboh that, watée gobnyan keuneuk beurangkat, lé ureuëng syiek inong nyan jikheun lom, "Jak hai, tamakheun ilée, lheueh nyan barô kheueh jeuet gata woe." Lé sababnyan awaknyan bandua dan jipeutreb-treb sampoe mata uroe ka jipeuphon lhob.

<sup>9</sup> Lheuehnyan, watée ureuëng Lewi nyan na meusajan ngon gundek jih dan namiet jih keuneuk jijak lom teuma, lé ayah inong nyan jikheun lom, "Uroe karab malam, hana treb le ka seupôt, leubeh gét mudom mantong disinoe dan gata meuseunang-seunang. Singoh gata beudôh banbeungoh that keu gata woe."

<sup>10</sup> Teuma lé ureuëng Lewi nyan hana jitem mudom le. Gobnyan ngon gundek jih laju jijak, meusajan-sajan ngon namiet jih dan ban dua boh keuleudée nyang ka teuboh peulana. Watée uroe karab malam, awaknyan laju karab to ngon Yebus (na kheueh Yerusalem). Lé namiet nyan laju jipeugah ubak teungku po jih, "Teungku, jak kheueh geutanyoe tapiôh dan tamudom nibak banda Yebus nyoe mantong."

<sup>12</sup> Teuma lé teungku po jih nyan jiseuôt, "Hán jeuet, tanyoe tajak laju dan geutanyoe hana jeuet tapiôh nyang peunduduek jih kon ureuëng Israel. Jak geutanyoe tajak lom bacut teuk eunteuk geutanyoe tamudom di Gibeá atawa Rama."

<sup>14</sup> Lé sababnyan awaknyan jijak laju hana jipiôh di Yebus. Mata Uroe ka jilhob watée awaknyan trok u Gibeá nibak wilayah sukée Benyamin.

<sup>15</sup> Awaknyan jipiôh disinan keu jimudom, laju jitamong lam banda dan jijak duek laju ubak padang. Teuma hana meusidroe pih nyang jitem undang awaknyan u rumoh jih mangat jimudom.

<sup>16</sup> Teungoh awaknyan jiduek nibak padang banda, teuka kheueh sidroe ureuëng tuha nyang ban jiwoe nibak buet di ladang. Gobnyan nyang sikeubiet jih meuasai nibak daerah meugunong-gunong Efraim teuma jinoenyoe tinggai di Gibeá. (Peunduduek laén di Gibeá na kheueh ureuëng Benyamin.)

- 17** Watée jingiang lé ureuëng tuha nyan ureuëng Lewi nyan na di padang, laju jitanyong, "Gata nyoe dipat teuka, dan ho keuneuk jak?"
- 18** Ureuëng Lewi nyan geujaweueb, "Kamoe ban teuka nibak Betlehem di Yehuda, dan teungoh kamoe woe u rumoh nyang na nibak gampông tunong di Efraim. Ulôn asai jih disinan, hana meusidroeh pih nibak peunduduek banda nyoe nyang jitem teurimong kamoe di rumoh jih keu kamoe mudom.
- 19** Kamoe hana peureulée sapeue nyang laén, beukai kamoe seb. Na jeurami dan eumpeuen keu keuleudée kamoe; na ruti ngon anggô keu ulôn meusajan ngon peurumoh ulôn nyoe meunan cit keu namiet lôn."
- 20** Laju geupeugah lé ureuëng tuha nyan, "Bé khawate, eunteuk ulôn tulông. Hana peue gata mudom lam padang nyoe."
- 21** Óh lheuehnyan lé ureuëng tuha nyan laju jiba awaknyan u rumoh jih dan jijok laju eumpeuen keu keuleudée-keuleudée jih. Dan óh ka lheueh jamé-jamé nyan jirhah gaki, laju awaknyan jimakheun.
- 22** Teungoh awaknyan meuseunang-seunang, ngon hana teusangka-sangka rumoh nyan ka jikeupông lé ureuëng-ureuëng jeuhet nyang teuka nibak banda nyan. Awaknyan laju jikeutok-keutok pintoe sira jipeugah bak ureuëng tuha nyan, "Jok laju keu kamoe ureuëng agam nyang gata ba u rumoh gatanyan, kamoe keuneuk peuguna jih nyan!"
- 23** Ureuëng tuha nyan geuteubiet dan laju geupeugah bak awaknyan, "Bék, syedara-syedara! Ulôn lakée, bék kheueh gata peubuet hai nyang jeuhet dan hana patot ateueh jamé lôn nyan, sabab jihnyan jamé ulôn.
- 24** Eunteuk ulôn jok gundek jihnyan ngon aneuëk dara lôn keu gata. Jeuet gata pupuih droe ngon awaknyan. Teuma bék kheueh gata peubuet nyang jeuhet ateueh jamé ulôn nyan!"
- 25** Teuma lé sabab ureuëng jeuhet nyan jimeukreueh cit, lé sababnyan ureuëng Lewi nyan laju jitulak gundek jih nyan u luwa keu awaknyan. Laju lé awaknyan jipeukosa ureuëng inong nyan hana piôh-piôh sampoe án beungoh uroe.
- 26** Óh watée suboh ureuëng inong nyan jigisa, meunan trok bak babah pintoe rumoh teupat lakoe jih nyan ji-éh laju pansan, sampoe ka jiteubiet mata uroe jihnyan mantong disinan.
- 27** Beungoh nyan, watée lakoe jih jibeudôh dan jibuka pintoe keuneuk jak lom, laju deuh jikalon gundek jih nyan ka teutiek bak babah pintoe sira jaroe jih siblahi jimumat bak ôn pintoe.
- 28** "Beudôh kheueh laju," kheun Lewi nyan ubak gundek jih, "jak geutanyoe tajak lom." Teuma ureuëng inong nyan hana jijaweueb sabab ka meuninggai donya. Lé Lewi nyan laju jicok ureuëng inong nyan jikeubah ateueh keuleudée, óh lheuehnyan laju jijak sira jiwoe u rumoh jih.
- 29** Óh trok u rumoh, laju jicok sikin dan jikoh-koh laju manyét peurumoh jihnyan jeuet keu dua blaih krék. Óh lheueh nyan, laju jikirém ban dua blaih krék bagian binoe jih nyan ka teukoh-koh nyan keu bandua blaih boh sukée bansa Israel, maséng-maséng keu awaknyan saboh jeumba.
- 30** Banmandum ureuëng nyang kalon nyan jipeugah laju, "Gohlom na nyang ka-ka hai nyan na teujadi, yoh phon umat Israel jiteubit lam nanggroeh Meusé trok nibak uroenyoe. Tanyoe hana jeuet ta seungab mantong. Tanyoe harôh tameurok pakat keu tanyoe balaih!"

**D**an teuka kheueh banmandum umat Israel nibak daerah Dan di utara sampoe u Bersyeba di seulan, dan Gilead di timu, keu meurumpok ubak teumawök nyan. Awaknyan meusapat dan meusaho di Mizpa dikeue TUHAN.

<sup>2</sup> Banmandum nyan na 400.000 droe tantra nibak pasokan nyang jak ngon gaki. Peumimpén-peumipén nibak tieb-tieb sukée bansa Israel teuka cit keunan.

<sup>3</sup> Óh lheueh nibaknyan di ureuëng-ureuëng nibak sukée Benyamin ka jideungoe bahwa banmandum ureuëng Israel nyang laén ka geumeugumpôi di Mizpa. Dan jiteumanyong kheueh lé ureuëng-ureuëng Israel nyan ubak ureuëng Lewi nyang selir jih ka jipoh maté nyan, "Ci gata peugah ubak kamoe pakriban buet nyang jeuhet nyan jeuet na!" Geujaweueb lé ureuëng Lewinyan, "Ulôn ngon gundek ulôn nyan kamoe piôh sikeujab di Gibeá di dalam wilayah Benyamin dan kamoe mudom disinan.

<sup>5</sup> Óh lheuehnyan teuka kheueh ureuëng-ureuëng Gibeá ubak kamoe bak watée malam uroe jijak mita ulôn. Awaknyan laju jikeupông rumoh teumpat kamoe mudom nyan deungon meukeusut awaknyan jikeuneuk poh maté ulôn, teuma óh lheuehnyan awaknyan laju jipeukosa gundek ulôn sampoe án maté.

<sup>6</sup> Lé ulôn laju ulôn cok manyét nyang ka maté nyan dan ulôn koh-koh laju óh lheueh nyan ulôn kirém ubak ban dua blaih boh sukée bansa geutanyoe maséng-maséng sikrak. Ulôn peubuet hai nyang lagéenyanyan sabab ureuëng Gibeá nyan ka jipeubuet nyang jeuhet dan lumpah maléé bala nyan keunong u ateueh bansa Israel.

<sup>7</sup> Gatanyoe banmandum nyang na disinoe na kheueh bansa Israel. Jadi jinoenyoe hainyan ulôn lakée peudapat nibak gata banmandum!"

<sup>8</sup> Deungon sireuntak ureuëng-ureuëng Israel nyang na meugumpôi di teumpat nyan laju jidong dan jipeugah, "Geutanyoe banmandum hana nyang jeuet nyang woe ubak khimah maséng-maséng atawa u rumoh droe.

<sup>9</sup> Nyoe kheueh nyang geutanyoe peubuet: Geutanyoe tatiek undi mangat teupeuteuntée ureuëng-ureuëng nyang harôh jijak prang Gibeá.

<sup>10</sup> Siper siploh nibak banmandum ureuëng agam bansa Israel harôh jipeuna peunajoh keu awaknyan nyang jak meuprang. Nyang laén laju jijak prang Gibeá mangat teuhuköm awaknyan sabab buet nyang jeuhet nyang ka awaknyan peubuet lamkawan umat Israel."

<sup>11</sup> Meunan kheueh cara jih umat Israel ka jimeusaboh keu jijak prang Gibeá.

<sup>12</sup> Óh lheueh nyan lé ureuëng Israel laju jikirém bubena ureuëng gobnyan u dalam wilayah sukée Benyamin keu jijak peusampoe haba nyoe: "Keujeuhetan peue nyang ka teujadi u ateueh gatanyoe?

<sup>13</sup> Gata seurah kheueh banmandum ureuëng-ureuëng jeuhet nyang beujat di Gibeá nyan ubak kamoe mangat awaknyan kamoe poh maté dan deungon na nyang lagéenyanyan kamoe ka kamoe sampôh buet nyang jeuhet nyan lamkawan bansa Israel." Teuma ureuëng Benyamin hana jipako peue nyang ka jipeu ingat lé ureuëng Israel nyang laén nyan.

<sup>14</sup> Malah banmandum banda nyang na di dalam wilayah Benyamin nyan dan ureuëng-ureuëng Benyamin jijak u Gibeá keu jijak meuprang ngon ureuëng-ureuëng Israel nyang laén nyan.

<sup>15</sup> Bak uroenyanyan awaknyan laju meusapat nibak banda-banda jihnyan na 26.000 droe tantra. Dan disampéng nyan teuma na cit peunduduek Gibeá ka teuma meusapat 700 droe ureuëng nyang teupiléh dan teulatéh. Banmandum ureuëng jawie nyang gét that campen jiseumeurhom ngon batée ngon cara jipeuguna lagée ali-ali. Meunyoe awaknyan jigeulawa ngon ali-ali nyan, pasti keunong dan hana mieh meubacut pi.

<sup>17</sup> Blaih ureuëng Israel nyang laén pi ka teuma meusapat 400.000 droe tantra nyang ka

teulatéh.

**18** Tantra umat Israel nyan jijak laju ubak teumpat iébadat di Betel, dan jiteumanyong ubak Po teu Allah, "Ya TUHAN, sukée toh kheueh lamkawan kamoe nyang harôh kamoe jak prang ureuëng Benyamin nyan?" TUHAN geujaweueb, "Sukée Yehuda."

**19** Óh singoh beungoh nyan beurangkat kheueh laju awaknyan dan laju jipeudong khimah to ngon banda Gibeá.

**20** Awaknyan laju jipeudong baresan angkatan prang jih meuhadab keue ngon banda nyan, dan laju jiprang.

**21** Dan bubena angkatan prang Benyamin nyan laju jiteubiet ngon jijak prang awaknyan óh lheueh nyan tantra Israel maté na 22.000 droe nibak uroenyan.

**22** Sabab ka taloe nyan, jijak kheueh laju ureuëng Israel nyan ubak teumpat iébadat óh trok keunan laju jimo ba-e ubak TUHAN disinan sampoe án malam. Awaknyan jiteumanyong, "TUHAN, peu kheueh kamoe harôh kamoe jak meuprang lom ngon syedara-syedara kamoe ureuëng-ureuëng Benyamin nyan?" Geujaweueb lé TUHAN, "Nyoe, jak kheueh laju." Lé sababnyan angkatan prang Israel kana seumangat lom, sampoe awaknyan jiatoe lhom pasokan jihnyan lagée bak uroe nyang phon.

**24** Keu nyang keudua jih awaknyan jijak prang angkatan prang Benyamin nyan.

**25** Dan keu nyang keu dua teuma ureuëng-ureuëng Benyamin nyan jiteubiet jijak seurang awaknyan. Goenyan awaknyan jipoh maté teuma na 18.000 droe tantra nyang teulatéh nibak angkatan prang Israel.

**26** Dan jijak kheueh lom ureuëng Israel nyan u Betel laju jijakmoe ba-e ubak TUHAN. Disinan awaknyan jipuasa sampoe án malam uroe dan jipeuseumah keureubeuen peudamé dan keureubeuen nyang teutot keu TUHAN.

**27** Bak watéenyan Peuto Peujanjian Po teu Allah na di Betel, dan Pinehas aneuëk Eleazar, cucoe Nabi Harun, meutugaih sibagoe teungku imeum. Dan jitanyong kheueh lé umat Israel ubak TUHAN, "TUHAN, peu kheueh kamoenyoe kamoe jak prang lom syedara-syedara kamoe ureuëng-ureuëng Benyamin nyan, atawa peu kheueh harôh kamoe peupiôh meuprang nyoe?" Geujaweueb lé TUHAN, "Seurang kheueh awaknyan! Singoh beungoh Ulôn teuma Lôn peumeunang gata."

**29** Watée jideungoe jaweueb TUHAN nyan, di ureuëng Israel laju jikeubah tantra gobnyan nibak teumpat-teumpat nyang teusöm ban sikeulileng Gibeá.

**30** Dan nibak uroe nyang keulhée awaknyan jijak maju ngon jijak eungkoe angkatan prang Benyamin, deungon sinuson angkatan nyan teutab lagée nyang ka-ka meuhadab u Gibeá lagée nyang ka jipeubuet nibak uroe-uroe sigohlom nyan.

**31** Meunan cit ngon ureuëng-ureuëng Benyamin jijak seureubu cit u ateueh pasokan Israel, dan awaknyan teupanceng keu jitem teubiet nibak banda. Lagée nyang ka lheueh-lheueh, awaknyan ka jipoh dumna ureuëng Israel dalam padang raya diluwa banda nibak rot ueh nyang teutuju u Betel dan meunan cit nibak rot ueh nyang teutuju u Gibeá. Lhéé ploh droe tantra Israel bak watéenyan teupoh maté.

**32** Lé sababnyan lé ureuëng Benyamin jisangka awaknyan ka geupeutaloe ureuëng Israel lagée nyang ka-ka. Teuma tantra Israel ka na reuncana awaknyan jikeuneuk surot mangat teupanceng lom tantra Benyamin nyan u jalan-jalan raya, jiôh nibak banda.

**33** Bak watée pasokan inti Israel nyan jisurot, dan jisuson baresan lom di Baal-Tamar, ureuëng-ureuëng awaknyan nyang jipeuteumpat bansikeulileng Gibeá, deungon meugagééh dan bagaih-bagaih jiteubiet nibak teumpat awaknyan jimusöm di daerah luwa banda.

**34** Awaknyan na kheueh ureuëng-ureuëng peuniléh nibak ban saboh nanggroé Israel; jeumeulah jih na 10.000 droe. Dan teujadi kheueh prang nyang lumpah hibat bak watée

tantra nyang 10.000 droe nyan jijak keupông Gibea. Ureuëng-ureuëng Benyamin meubacut pi hana jisangka bahwa droe jihnyan hana treb le teuma taloe.

<sup>35</sup> TUHAN geubri keu ureuëng Israel meunang ateueh ureuëng Benyamin, sampoe nibak uroenyan ureuëng Israel ka meuhase jipoh maté na 25.100 droe tantra Benyamin.

<sup>36</sup> Barô kheueh lé ureuëng Benyamin jisada bahwa jihnyan ka taloe. Pasokan inti Israel nyan deungon jisaja ka jipeuplueng droe nibak ureuëng-ureuëng Benyamin sabab awaknyan jipeubangga aneuëk buah jihnyan di teumpat-teumpat nyang teusöm ban keulileng Gibea.

<sup>37</sup> Ureuëng-ureuëng nyang teungoh jimusöm nyan bagaih-bagaih jitamong jijak seureubu Gibea; awaknyan laju meutabu hoho mantong bansaboh bandanyan dan jipoh maté banmandum ureuëng nyang na disinan.

<sup>38</sup> Teuma awaknyan ka sipakat leubeh ilée meunyoe na asab teubai nyang teungoh meukeubok u ateueh bak teungoh-teungoh banda,

<sup>39</sup> pasokan inti nyang teungoh jisurot harôh jibalek jijak prang musoh. Bak watée nyan ureuëng-ureuëng Benyamin ka jipoh maté kira-kira na lhée ploh droe tantra Israel dan jisangka lé awaknyan jihnyan ka jipeutaloe ureuëng-ureuëng Israelnyan lagée nyang ka jipeubuet yoh awaiphon.

<sup>40</sup> Teuma na siatnyan mantong asab ka meukeubok u ateueh di teungoh-teungoh banda Gibea nyan. Ureuëng-ureuëng Benyamin gét that teukeujot watée awaknyan jipaleng ulikot dan jikalon laju banmandum banda awaknyan ka habéh tutong.

<sup>41</sup> Dan bak watée nyan cit teuma pasokan inti Israel jigisa laju jijak seurang, dan bubena tantra Benyamin nyan ka habéh mumang sabab awaknyan ka sada bahwa awaknyan ka pasti taloe.

<sup>42</sup> Lé sababnyan, awaknyan laju jiplueng nibak ureuëng-ureuëng Israel jituju u padang pasi, teuma bahpi keunan awaknyan jipeuplueng droe teuma teutab hana hase lheueh. Awaknyan ka teukeupông lamkawan pasokan inti Israel dan pasokan nyang teungoh teuka nibak jurosan banda. Ureuëng Benyamin meudeurita taloe nyang lumpah hebat.

<sup>43</sup> Ureuëng-ureuëng Israel laju jipong dan jitiyeub awaknyan hana piôh-piôh sampoe trok ubak saboh teumpat disiblahi utimu Gibea. Sira jitiyeub, awaknyan pi jipoh maté

<sup>44</sup> 18.000 droe tantra nyang teulatéh nibak angkatan prang Benyamin.

<sup>45</sup> Tantra Benyamin nyang laén nyan laju jigisa dan jiplueng bansalamle meulalu daerah padang pasi jituju ubak gunong-gunong batée di Rimon. Na 5.000 droe lamkawan awaknyan keunong poh maté diteungoh rot ueh raya. Seudangkan nyang laén nyan jipeucrok laju sampoe u Gideom. Nibak ureuëng nyan na teuma 2.000 droe nyang teupoh maté.

<sup>46</sup> Deungon nyan, tantra Benyamin nyang teupoh maté nibak uroenyan na 25.000 droe -- banmandum nyan na kheueh tantra nyang gagah beurani.

<sup>47</sup> Teuma lamkawan awaknyan nyang jiplueng liwat rot padang-padang pasi jituju ubak gunong-gunong batée di Rimon na teuma 600 droe nyang lheueh. Awaknyan tinggai di Rimon na peuet beuleuen treb jih.

<sup>48</sup> Óh lheuehnyan ureuëng Israel jigisa lom laju jijak prang dan jipoh maté mandum ureuëng Benyamin nyang na tinggai sidroe sapat -- agam, inong, aneuëk manyak meunan cit deungon beulatang peulara jih. Banmandum banda nyang na didaerahnyan jitot ngon apui.

## CHAPTER 21

**B**ak watée ureuëng Israel jimeusapat di Mizpa, awaknyan ka jimeujanji ubak TUHAN bahwa hana meusidroepi nibak awaknyan nyang jipeu idhin aneuëk dara jih jimeukawen ngon sukée Benyamin.

<sup>2</sup> Jinoenyoe awaknyan jijak u Betel dan jiduek ngon até nyang seudeh trok án malam dikeue TUHAN. Awaknyan jimo dan jimeusapat,

<sup>3</sup> "Ya TUHAN, Po teu Allah Israel, pakon kheueh banmandum nyoe harôh teujadi? Sukée Benyamin, saboh nibak sukée bansa kamoe karab habéh!"

<sup>4</sup> Óh singoh beungoh nyan, ban seuboh buta, umat Israel laju jipeudong saboh miseubah disinan, dan laju jipeuseumah ubak TUHAN keureubeuen nyang teutot dan keureubeuen peudamé.

<sup>5</sup> Óh lheuehnyan awaknyan laju jiseulidek peu kheueh na lamkawan sukée-sukée bansa Israel nyang hana jijak u Mizpa bak watée meusapat disinan yoh masa ilée keujak meuhadab TUHAN. (Bak watéenyawaknyan ka jimeusumpah bahwa ureuëng nyang hana jitemjak bak watée teupakat u Mizpa ureuëng nyan harôh teuhuköm maté.)

<sup>6</sup> Umat Israel that-that jigaséh ubak mandum syedara-syedara gobnyan sukée Benyamin; awaknyan jipeugah, "Bak uroenyoe Israel teuma gadôh saboh lam sukée jihnyan.

<sup>7</sup> Peue nyang harôh tapeubuet lé geutanyoe mangat ureuëng Benyamin nyang na mantong tinggai bacut teuk nyoe hase jimeukawen dan na peurumoh, sabab geutanyoe ka ta meusumpah ubak TUHAN bahwa geutanyoe hana tapeu idhin aneuëk-aneuëk dara geutanyoe jeuet keupeurumoh ureuëng Benyamin?"

<sup>8</sup> Teuma lé awaknyan jiseulidek peu kheueh na saboh golongan nibak sukée bansa Israel nyang hana jijak meusapat di Mizpa. Dan awaknyan na meurumpok bahwa nibak ureuëng-ureuëng Yabes di Gilead, hana meusidroepi nibak awaknyan nyang na jijak u Mizpa.

<sup>9</sup> Sabab, bak watée teupeureksa dafeutar hadé, teunyata hana meurumpok disinan ureuëng-ureuëng Yabes.

<sup>10</sup> Lé sabab nyan, ureuëng-ureuëng nyang meusapat di Betel nyan jikirém 12.000 droe nyang paleng beuhe nibak awaknyan nyang laén mangat teujak poh tieb-tieb ureuëng di Yabes, jitamong cit keunan ureuëng inong dan aneuëk manyak.

<sup>11</sup> Awaknyan jibri peurintah keu jiyue poh bubena ureuëng agam, dan meunan cit bubena ureuëng inong nyang hana le peurawan.

<sup>12</sup> Teuma lamkawan ureuëng nyang na tinggai di Yabes nyan, awaknyan meurumpok 400 droe aneuëk dara nyang na mantong peurawan. Awaknyan laju jiba aneuëk-aneuëk daranyan ubak khimah-khimah di Silo nyang na di nanggroë Kanaan.

<sup>13</sup> Óh lheuehnyan banmandum umat Israel jikirém utosan ubak ureuëng-ureuëng Benyamin nyang na tinggai di gunong-gunong batée di Rimón keu pakat meudamé.

<sup>14</sup> Lé sababnyan di ureuëng-ureuëng Benyamin nyan laju geugisa, dan di umat Israel pi laju jijok aneuëk-aneuëk dara nibak Yabes nyang hana jipoh maté nyan. Teuma jeumeulah aneuëk dara nyan hana seb keu ureuëng-ureuëng Benyamin nyan.

<sup>15</sup> Umat Israel gét that weueh keu ureuëng Benyamin, sabab TUHAN ka geupeureutak talo syedara sukée bansa Israel.

<sup>16</sup> Sabab nyan, ureuëng-ureuëng nyang patot nyang na meusapat di Betel nyan jipeugah, "Di dalam sukée Benyamin hana le ureuëng inong. Teuma peue takeuneuk peugah; geutanyoe hana jeuet tabri idhin keu aneuëk-aneuëk dara geutanyoe jimeukawen deungon awaknyan, sabab geutanyoe ka ta peusumpah tieb-tieb ureuëng so mantong nibak lamkawan geutanyoe nyang jipeu idhin aneuëk dara jih jimeukawen ngon ureuëng Benyamin! Jadi, peu kheueh nyang harôh tanyoe peubuet keu awaknyan nyang na

mantong tinggai sidroe dua nyoe mangat awaknyan hase jimeukawen? Bék sampoe Israel gadôh saboh lamkawan sukée jih nibak dua blaih sukée bansa Israel. Geutanyoe harôh tamita jalan mangat sukée Benyamin nyan jeuet jipeutreun keuturonan jih simantong na jih nyan dan jeuet teuma jipo hak milék tanoh jihnyan jeuet keu atra jih siumu masa."

**19** "Meunoe," kheun awaknyan, "na saboh jalan keumasa alahnyan, na kheueh bak watée peurayaan siseun sithon keu TUHAN di Silo." (Di siblahi seulatan Silo nyoe na meuteumé banda Betel, dan siblahi ubarat nyan na teuma meurumpok jalan raya Betel u Sikhem, seudangkan disiblahi utara na teuma meurumpok banda Lebona.)

**20** Teuma di ureuëng patot-patot nyang jipeuna meusapat di Betel nyan jipeugah ubak ureuëng-ureuëng Benyamin nyang na tinggai sidroe dua nyan, "Gata jak laju tajak musöm bak lampôh-lampôh anggô di Silo,

**21** dan gata meujaga-jaga kheueh disinan. Eunteuk meunyoe aneuëk-aneuëk dara Silo jiteubiet keu jijak meunari bak watée peurayaan siseun sithon keu TUHAN, gatanyoe banmandum harôh beubagaih tateubiet nibak dalam lampôh anggô nyan. Lé gatanyoe maséng-maséng gata drob laju sidroe aneuëk dara lamkawan awaknyan dan gata peuplueng laju u dalam wilayah Benyamin mangat tapeujeuet keu ureuëng binoe gata.

**22** Meunyoe na bapak atawa syedara inong nyan nyang agam jijak tuntot gata, gata mandum jeuet tapeugah nyang lagéenyoe, 'Kamoe meuharab ngon kamoe lakée, bah kheueh awaknyan tinggai nibak kamoe. Kamoe hana kamoe reupah awaknyan bak watée meuprang. Dan lé sabab gata hana tabri awaknyan keu kamoe, gata hana ta iengkeue janji, lé sababnyan hana meusalah.' "

**23** Teuma ureuëng-ureuëng Benyamin nyan laju jipeubuet peue nyang ka jipeugah ubak jihnyan. Awaknyan maséng-maséng laju jibaplueng sidroe aneuëk dara Silo. Óh lheuehnyan awaknyan jiwoe u wilayah jih keudroe dan laju jipeudong lom banda-banda gobnyan dan laju jitinggai teutab disinan.

**24** Meunan cit deungon ureuëng-ureuëng Israel nyang laén pi jibeurangkat cit teuma. Awaknyan jiwoe ubak tanoh milék jih keudroe di dalam wilayah droe jihnyan maséng-maséng, meunurot kawöm dan sukée-sukée jihnyan.

**25** Bak watée jamén nyan gohlom na raja di nanggroe Israel. Tieb-tieb ureuëng jipeubuet peue nyang jianggab beutôi.

For other languages please go to [www.wordproject.org](http://www.wordproject.org)